

รายงานประจำปี
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๔

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
อย่างยั่งยืนสู่ความเป็นสากล

รายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน

รายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพฯ : เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน, ๒๕๕๕.

๑๐๐ หน้า.

ISBN 978-616-235-117-4

พิมพ์ที่ บริษัท ไอติงแอดเวอร์ไทซิง จำกัด

๑๓๖/๑๓๔ ซ.ประชาอุทิศ ๑๓ แขวงดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

โทร. ๐-๒๕๐๓-๘๔๐๖ โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๘๙๑๘ อีเมลล์ : ithink.mkt@gmail.com

ความหมายตราสัญลักษณ์
งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

อักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. สีเหลืองทอง อันเป็นสีประจำวันพระบรมราชสมภพ อยู่กลางตราสัญลักษณ์ ขลิบรอบตัวอักษรด้วยสีทอง บนพื้นวงกลมสีน้ำเงิน ล้อมรอบด้วยกรอบโค้ง เรียบสีเหลืองทอง หมายความว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทย ทั้งชาติ ด้านบนอักษรพระปรมาภิไธยเป็นเลข ๙ หมายถึงพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๙ แห่ง พระบรมราชจักรีวงศ์ เลข ๙ นั้น อยู่ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฏ อันเป็นเครื่องประกอบ พระบรมราชาอิสริยยศของพระมหากษัตริย์ และเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นสมเด็จพระบรม ราชาธิราช ถัดลงมาด้านข้างซ้ายขวาของอักษรพระปรมาภิไธยมีลายพุ่มข้าวบิณฑ์สีทอง ซึ่งมี สัตตพาลเศวตฉัตรประดิษฐานอยู่เบื้องบน ด้านนอกสุดเป็นกรอบโค้งมีลวดลายสีทองบนพื้นสีเขียว หมายถึงสีอันเป็นเดชแห่งวันพระบรมราชสมภพ อีกทั้งยังหมายถึงความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ และความสงบร่มเย็น ด้านล่างอักษรพระปรมาภิไธยเป็นรูปกระต่ายสีขาว กระต่ายนั้นทรงเครื่อง อยู่ในลักษณะกำลังก้าวอย่าง อันหมายถึง ปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ตรงกับ ปีเถาะ ซึ่งมีกระต่ายเป็นเครื่องหมายแห่งปีนักษัตร โดยรูปกระต่ายอยู่บนพื้นสีน้ำเงิน มีลาย กระหนกสีทอง อันหมายถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยภายใต้พระบรมโพธิสมภาร เบื้องล่างตราสัญลักษณ์เป็นแพรแถบสีชมพูขลิบทอง เขียนอักษรสีทอง หมายความว่า พระราชพิธี มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม
ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
พุทธศักราช ๒๕๒๑
วันอังคารที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๑

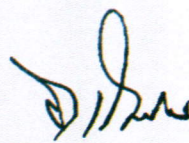
“...คนไทยรักษาชาติรักษาแผ่นดินเป็นปึกแผ่นมั่นคงมาได้
ด้วยสติปัญญาความสามารถและด้วยคุณความดี อิสระภาพ เสรีภาพ
ความร่มเย็นเป็นสุข ตลอดจนความเจริญทุกอย่างที่มีอยู่บัดนี้
บรรพชนของเราผู้มีความสำนึกตระหนักในความเป็นไทย และมีความ
อุตสาหะพากเพียร พร้อมทั้งความกล้าหาญเสียสละ เป็นผู้
สร้างสมไว้ให้ทั้งนั้น เราทั้งหลายในปัจจุบันจึงต้องถือเป็นหน้าที่
รับผิดชอบอย่างสำคัญ ในอันที่จะรักษาคุณความดีพร้อมทั้งจิตใจที่
เป็นไทยนั้นไว้ให้หนักแน่นมั่นคง และสืบทอดกันต่อไปไม่ให้ขาดสาย
ชาติประเทศจึงจะดำรงอยู่เป็นไทตลอดไป...”

คำนำ

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นองค์กรหลักในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติอย่างยั่งยืนสู่ความเป็นสากล รวมทั้งปลูกฝังความรักและจิตสำนึก ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อสร้างสรรค์พัฒนา และอนุรักษ์สิ่งที่ดั่งามของชาติให้คงอยู่สืบไป ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันหลักที่สำคัญของชาติ ซึ่งประกอบด้วย สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้ปฏิบัติงานตามบทบาท อำนาจหน้าที่และตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ทำให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายตามภารกิจที่กำหนดไว้

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งจัดพิมพ์เป็นปีที่ ๓ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สนใจเกี่ยวกับงานด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์พัฒนา และอนุรักษ์สิ่งที่ดั่งามของชาติให้คงอยู่สืบไป

(นายสุรินทร์ เงินรูปงาม)

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ประวัติการก่อตั้ง สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๑ ในสมัยรัฐบาล พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี กลุ่มผู้ไม่ประสงค์ดีต่อประเทศไทยในสมัยนั้น ได้เผยแพร่เอกสารโดยการแจกใบปลิวลงข้อความประกาศสร้างความเข้าใจอันไม่ถูกต้องแก่สถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นการบ่อนทำลายด้วยการบิดเบือนความจริง ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีหน่วยงานใดที่จะดำเนินการตอบโต้ได้อย่างเปิดเผย รัฐบาลจึงเห็นว่าควรแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความมั่นคงแก่สถาบันสูงสุดของชาติขึ้น เพื่อปฏิบัติงานทางลับไม่เปิดเผยแต่จะทำงานในเชิงบวก คือ ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ต่อมาในพุทธศักราช ๒๕๒๒ ได้พิจารณาเห็นว่าหากทำงานอย่างไม่เปิดเผยต่อไปการดำเนินงานก็จะไม่กว้างขวางและจะไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงมีมติให้มีการดำเนินงานอย่างเปิดเผย โดยให้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติตามลำดับ โดยปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ๔ สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และในพุทธศักราช ๒๕๒๓ ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ให้เป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และปฏิบัติงานเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ หลังจากนั้น สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้รับการยกฐานะให้เป็นหน่วยงานระดับสำนักเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๙ และพุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้มีการปรับโครงสร้างของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้รับการปรับโครงสร้างให้เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จนถึงปัจจุบัน

ความหมายตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

พระราชดำรัส

คำนำ

ประวัติการก่อตั้งสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ส่วนที่ ๑ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๘
๑. บทบาทและอำนาจหน้าที่	๘
๒. โครงสร้างองค์กร	๑๔
๓. อัตรากำลังข้าราชการ	๑๕
๔. คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ (กอช.)	๑๘
๕. วิสัยทัศน์	๒๐
๖. พันธกิจ	๒๐
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน	๒๑
๑. สถาบันพระมหากษัตริย์	๒๑
๒. สถาบันชาติ	๒๗
๓. สถาบันศาสนา	๔๑
๔. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๔๒
ส่วนที่ ๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	๔๕
ส่วนที่ ๔ เกร็ดความรู้ทั่วไป	๗๒
ภาคผนวก	๗๖
๑. บทสรุปรายงานการศึกษาโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำแผนงาน การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๗๖
๒. ภาพกิจกรรม	๙๑
คณะผู้จัดทำ	๙๖

ส่วนที่ ๑

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๑. บทบาทและอำนาจหน้าที่

บทบาทและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีถูกกำหนดโดยกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) จัดทำนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและการเสริมสร้างความมั่นคงแก่สถาบันหลักของประเทศ เพื่อเสนอคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติและคณะรัฐมนตรี รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานดังกล่าว

๒) เสนอความเห็นต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การเผยแพร่และการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ

๓) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

๔) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีรายละเอียด ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๙

โดยที่เอกลักษณ์ของชาติไทยเป็นลักษณะเฉพาะที่มีความเด่นและดั่งามแตกต่างจากนานาประเทศนับแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน อันทำให้พื้นฐานสังคมไทยมีคุณภาพ คุณธรรม ภูมิปัญญา ใฝ่เรียนรู้ มีความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน มีความภาคภูมิใจในมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่มีมาช้านานจนหล่อหลอมให้เกิดความเป็นไทย อีกทั้งเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประเทศชาติมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าสืบเนื่องยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เอกลักษณ์ของชาติสามารถสืบสานและดำรงอยู่คู่กับประเทศไทยตลอดไป สมควรสนับสนุนและส่งเสริมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้น เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายของรัฐบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เอกลักษณ์ของชาติ” หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเด่นและดั่งามเฉพาะที่ร่วมกันของชาติไทย เกี่ยวกับประชากร ดินแดน ศิลปวัฒนธรรม ภาษาไทย ความเป็นเอกราช และอธิปไตย เกียรติภูมิของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นชาติช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุข ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทรและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาได้จนถึงทุกวันนี้

“การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ” หมายความว่า การดำเนินการใดๆ ด้านเอกลักษณ์ของชาติเพื่ออนุรักษ์ ปกป้อง พัฒนา เผยแพร่และส่งเสริมอย่างสร้างสรรค์ด้วยจิตสำนึกด้านคุณธรรมความดีงาม ความรักหวงแหน และความภาคภูมิใจ ในอันที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคงและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุขประชาชนมีความเข้าใจ เอื้ออาทร และรู้จักสามัคคี

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

“ภาคเอกชน” หมายถึง องค์กรเอกชน นิติบุคคล เอกชน คณะบุคคลที่เป็นผู้แทนกลุ่มธุรกิจ กลุ่มอาชีพ บุคคลในองค์กรพัฒนาเอกชนหรือประชาคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กอช.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรี
มอบหมาย	เป็นรองประธานกรรมการ
(๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม	เป็นกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	เป็นกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	เป็นกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์	เป็นกรรมการ
(๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	เป็นกรรมการ
(๑๐) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการพระราชวัง	เป็นกรรมการ
(๑๒) ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๑๓) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ	เป็นกรรมการ

เพื่อประสานงานโครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๑๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ

(๑๖) อธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ

(๑๗) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการ

(๑๘) ผู้อำนวยการสำนักงาน เป็นกรรมการ

พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(๑๙) เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นกรรมการ

(๒๐) ผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ เป็นกรรมการ
การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์และด้านการบริหาร

จำนวน ไม่เกิน ๖ คน

(๒๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ เป็นกรรมการ

จำนวนไม่เกิน ๙ คน

(๒๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เป็นกรรมการและ
เลขานุการ

(๒๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเสริมสร้าง
เอกลักษณ์ของชาติที่ได้รับ
มอบหมาย จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ กรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑)
ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษา
พรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๓) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหรือจากงานของหน่วยงาน
ของรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติ
มิชอบ

ข้อ ๗ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖ เป็น
กรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) แล้วแต่
กรณี และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อกรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทนให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้แทนภาคเอกชนตามข้อ ๕ (๒๐) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖

(๔) ประธานกรรมการให้ออกเพื่อปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการให้เหมาะสมกับนโยบายหรือภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อ ๙ ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อาจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๒๑) เพื่อให้ทำงานเต็มเวลาได้จำนวนไม่เกินสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเต็มเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ดำเนินการให้มีการบูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติมิให้ซ้ำซ้อนกัน และให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายของรัฐบาล

(๓) ประสานการสนับสนุนและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายดำเนินงานด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

(๕) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งให้คำปรึกษา ติดตามและกำกับดูแล การดำเนินการของคณะกรรมการและคณะทำงานต่างๆ ที่แต่งตั้งตามระเบียบนี้

(๗) ดำเนินการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และเป็นศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูลด้านเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณให้คณะกรรมการ ตามความเหมาะสม จำเป็นและสอดคล้องกับภารกิจในด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙

๒. โครงสร้างองค์กร

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี แบ่งส่วนราชการเป็น ๒ ส่วน และ ๒ ฝ่าย ดังนี้

๒.๑ ส่วนส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ มีหน้าที่

(๑) ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และวิจัยปัญหาเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) กำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ

(๓) วางแผน ริเริ่ม ประสานงานการจัดทำโครงการและกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

(๔) ประมวลและวิเคราะห์ข่าวและบทความเกี่ยวกับสถาบันหลักเพื่อเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๒.๒ ส่วนวิชาการ มีหน้าที่

(๑) จัดทำนโยบาย แผนงาน / โครงการและงบประมาณของสำนักงานในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และการดำเนินงานต่างๆ ของสำนักงานเพื่อแก้ไขและพัฒนาการวางแผนและบริหารงาน

(๓) ประสานนโยบาย ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และงานของสำนักงาน

(๔) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๕) เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

๒.๓ ฝ่ายผลิตสื่อและเผยแพร่ มีหน้าที่

(๑) ประสานงาน ผลิต และปฏิบัติงานด้านโสตทัศนวัสดุในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการตามแผนงานและโครงการต่างๆ

(๒) ให้บริการโสตทัศนวัสดุบางประเภท เช่น วีดิทัศน์ ชุดจัดนิทรรศการ เป็นต้น

(๓) เผยแพร่และจัดส่งเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์และอื่นๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๔) ให้บริการศึกษา ค้นคว้า ให้ยืมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน

๒.๔ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่

(๑) ประสานงาน บริการ และบริหารทั่วไป

- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการ และงานสารบรรณของสำนักงาน
- (๓) เป็นศูนย์กลางการติดต่อราชการทั้งภายในและภายนอก
- (๔) ปฏิบัติงานอื่นๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วน หรือฝ่ายใดโดยเฉพาะ

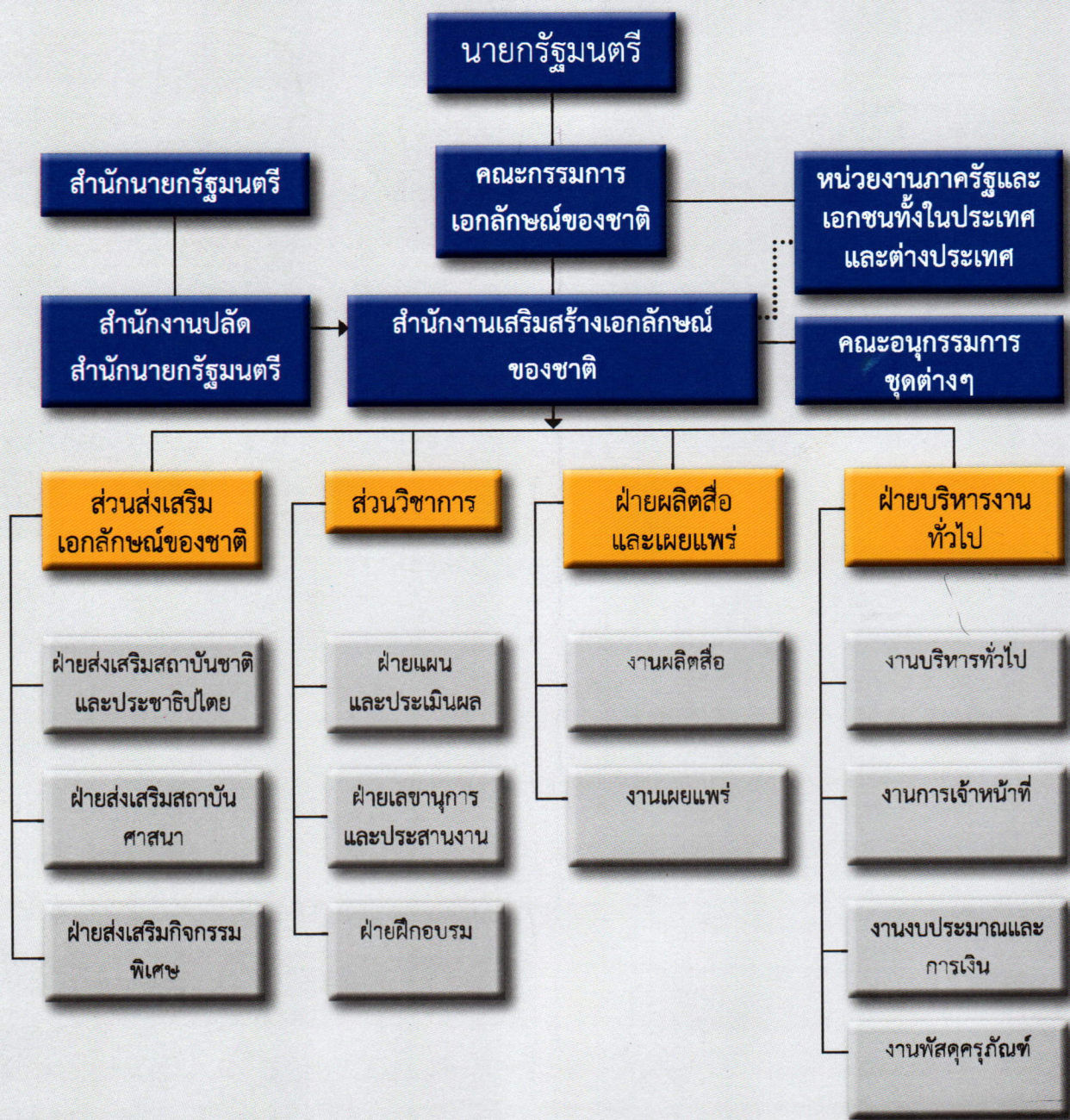
๓. อัตรากำลังข้าราชการ

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีอัตรากำลัง ดังนี้

• ข้าราชการ	จำนวน	๓๒	อัตรา
• พนักงานราชการ	จำนวน	๑๐	อัตรา
รวมอัตรากำลังทุกประเภท	จำนวน	๔๒	อัตรา

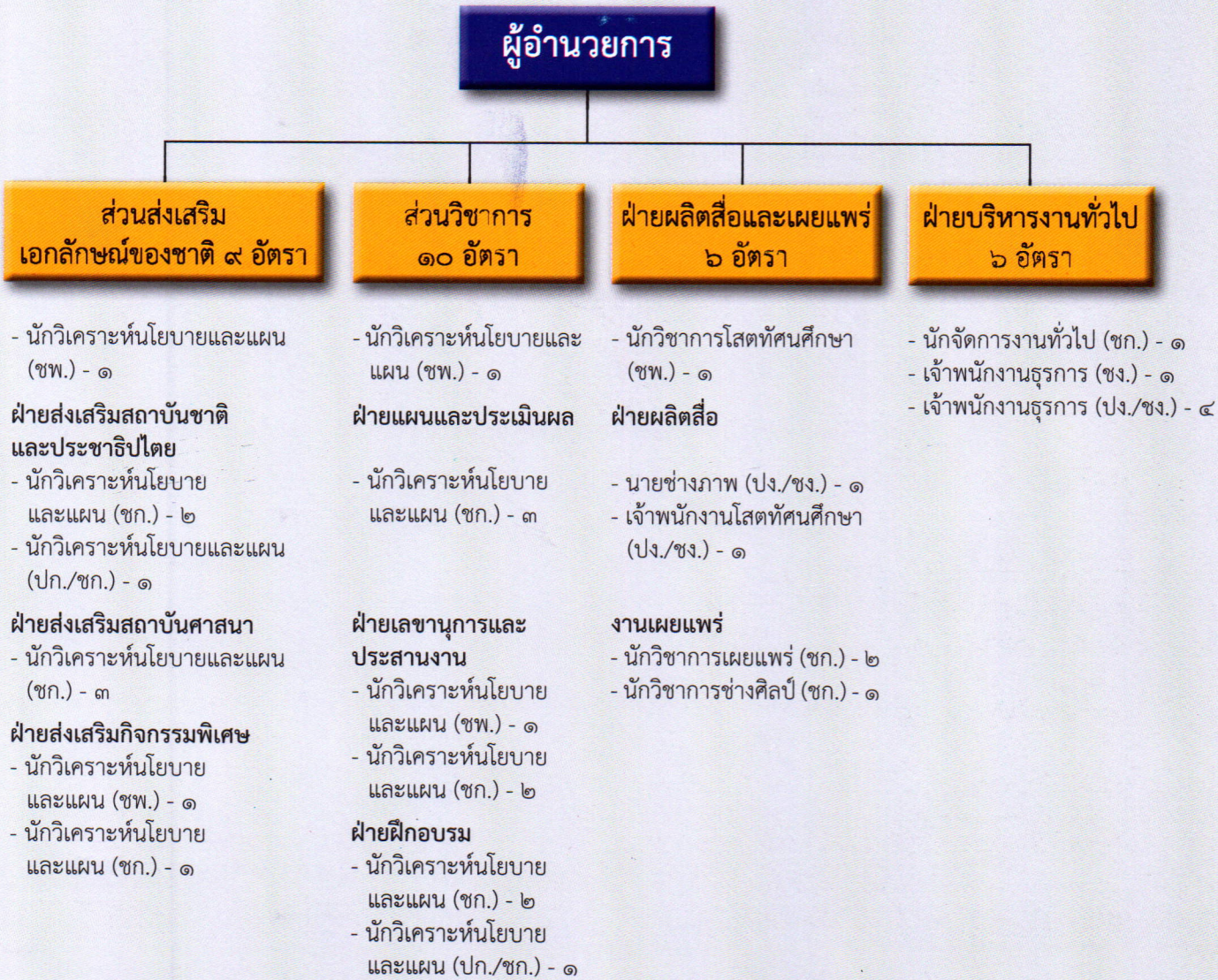
(รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิ)

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

แผนภูมิโครงสร้างอัตรากำลัง สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
(๓๒ อัตรา)

อัตรากำลังพนักงานราชการ
จำนวน ๑๐ อัตรา

๔. คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ (กอช.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กอช.” ประกอบด้วยคณะกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๒๒ คน กรรมการจากผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ และด้านบริหาร จำนวนไม่เกิน ๖ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ จำนวนไม่เกิน ๙ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๒๒ คน

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นประธาน กรรมการ
(๒) รัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรี มอบหมาย	เป็นรองประธาน กรรมการ
(๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม	เป็นกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	เป็นกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	เป็นกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	เป็นกรรมการ
(๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	เป็นกรรมการ
(๑๐) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการพระราชวัง	เป็นกรรมการ
(๑๒) ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๑๓) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	เป็นกรรมการ
(๑๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	เป็นกรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมศิลปากร	เป็นกรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	เป็นกรรมการ
(๑๘) ผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	เป็นกรรมการ

(๑๙) เลขานุการราชบัณฑิตยสถาน	เป็นกรรมการ
(๒๐) ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	เป็นกรรมการและ เลขานุการ
(๒๑) เจ้าหน้าที่สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ คน	เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๒ กรรมการผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ และด้านการบริหาร

กรรมการผู้แทนภาคเอกชนด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ และด้านการบริหาร จำนวนไม่เกิน ๖ คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี โดยกรรมการชุดปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ที่ ๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ ประกอบด้วย

(๑) พลตำรวจโท กิตติ	สินธุสุวรรณ
(๒) นางสาวปราศรัย	ประวัติรุ่งเรือง
(๓) นายพจน์	ใจชาญสุขกิจ
(๔) นายเย็นใจ	เลาหวนิช
(๕) นายวิรัช	อยู่ถาวร
(๖) พลตรี หม่อมราชวงศ์ศุภวัฒน์	เกษมศรี

๔.๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเอกลักษณ์ของชาติ จำนวนไม่เกิน ๙ คน มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี โดยกรรมการชุดปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ที่ ๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๙ คน ประกอบด้วย

(๑) คุณหญิงกุลทรัพย์	เกษมณกิจ
(๒) นายขวัญแก้ว	วัชรโรทัย
(๓) พลเอก จรัส	กุลละวณิชย์
(๔) นางธัชกร	เหมะจันทร์
(๕) พลตำรวจเอก สุวรรณ	สุวรรณเวโซ
(๖) ร้อยโท สุวิทย์	ยอดมณี
(๗) พลอากาศตรี อาวุธ	เงินชุกลิน

(๘) พลเอก เอกชัย

ศรีวิลาส

(๙) นายเอนก

เพิ่มวงศ์เสนีย์

๕. วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติอย่างยั่งยืนสู่ความเป็นสากล

๖. พันธกิจ

๑. จัดทำ หรือพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้มีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล

๒. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและนอกภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายดำเนินงานด้านการเสริมเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

๔. พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์ด้านเอกลักษณ์ของชาติให้แก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ

๕ สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้ปฏิบัติงานเป็นผลสัมฤทธิ์ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และงานสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลสรุปได้ ดังนี้

๑. สถาบันพระมหากษัตริย์

๑. โครงการจัดทำสารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

เพื่อให้เยาวชนและประชาชนได้รับทราบถึงพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณและพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ไทยและพระบรมวงศานุวงศ์ โดยจัดทำวีดิทัศน์สารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันสำคัญของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เผยแพร่ทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสและสถานีโทรทัศน์ TNN 2 จำนวน ๙ พระองค์ ดังนี้

- ๑) วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (๕ ธันวาคม ๒๕๕๔)
- ๒) วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔)
- ๓) วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔)
- ๔) วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (๒ เมษายน ๒๕๕๔)
- ๕) วันคล้ายวันประสูติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี (๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔)
- ๖) วันคล้ายวันประสูติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (๙ ธันวาคม ๒๕๕๔)
- ๗) วันคล้ายวันประสูติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาธินัดดามาตุ (๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔)

๘) วันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา (๗ ธันวาคม ๒๕๕๓)

๙) วันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ (๘ มกราคม ๒๕๕๕)

๒. โครงการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลอง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ และเนื่องในโอกาสวันชาติไทย

เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๓ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ และเพื่อเฉลิมฉลองวันชาติไทยและธรรมาภิบาลให้คนไทยเห็นถึงความสำคัญของวันชาติไทย ทำให้ประชาชนเกิดความสามัคคี ประองตองและสำนึกในพระกรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อประเทศชาติ และ

อาณาจักรอยุธยา โดยจัดกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยการแสดงบนเวทีและจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจด้านต่างๆ ระหว่างวันที่ ๑ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ บริเวณพระลานพระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร

๓. โครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๕๒ ตอน ความยาวตอนละ ๕ นาที เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ และเผยแพร่พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถให้เป็นที่ประจักษ์ และเพื่อให้ปวงชนชาวไทยได้น้อมนําเป็นเครื่องเตือนใจ ให้เกิดความรักความสามัคคี ความปรองดองกันของคนในชาติ และเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทในการพัฒนาประเทศ เผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส สถานีโทรทัศน์ TNN 2 สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV)

๔. โครงการจัดพิมพ์พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสดังกล่าว โดยการจัดพิมพ์พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๒๕,๐๐๐ แผ่น และพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จำนวน ๒๕,๐๐๐ แผ่น และพร้อมบรรจุกรอบพระองค์ละ ๒,๕๐๐ กรอบ เผยแพร่แก่หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน สถาบันการศึกษา อัญเชิญไปประดิษฐาน และสักการบูชาประจำหน่วยงาน รวมทั้งแจกจ่ายให้ประชาชนคนไทยได้อัญเชิญไปสักการบูชาเป็นภาพประจำบ้าน

๕. โครงการจัดพิมพ์ภาพโปสเตอร์แผ่นพับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์

เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย สำหรับพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย และเผยแพร่ให้โรงเรียน สถานการศึกษา หน่วยราชการ และหน่วยงานเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เชิญไปจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา วันคล้ายวันพระราชสมภพ และวันคล้ายวันประสูติของแต่ละพระองค์ พระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์และพระรูปจากภาพโปสเตอร์ดังกล่าวนี้จึงเปรียบเสมือนตัวแทนพระองค์ บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่ทรงปฏิบัติในรอบหนึ่งปี เพื่อที่พสกนิกรชาวไทยจะได้รับทราบและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทยมาโดยตลอด โดยจัดพิมพ์ภาพโปสเตอร์แผ่นพับเฉลิมพระเกียรติฯ เผยแพร่ ดังนี้

๑. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑๘,๐๐๐ แผ่น

๒. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๖,๐๐๐ แผ่น

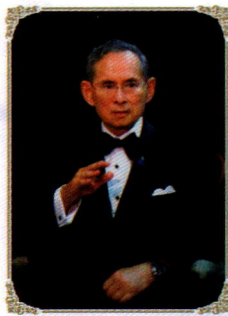
๓. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระราชกรณียกิจสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑๔,๐๐๐ แผ่น

๔. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น

๕. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๘,๐๐๐ แผ่น

๖. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระกรณียกิจพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑๔,๐๐๐ แผ่น

๗. ภาพโปสเตอร์แผ่นพับพระกรณียกิจพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๘,๐๐๐ แผ่น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
His Majesty King Bhumibol Adulyadej

พระราชกรณียกิจ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช
วันเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๓
The Royal Activities of
His Majesty King Bhumibol
Adulyadej
Royal Birthday Anniversary
5 December 2010

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
Her Majesty Queen Sirikit

พระราชกรณียกิจ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ
วันเฉลิมพระชนมพรรษา
๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๓
The Royal Activities of
Her Majesty Queen Sirikit
Royal Birthday Anniversary
12 August 2010

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn

พระราชกรณียกิจ
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ
สยามมกุฎราชกุมาร
วันคล้ายวันพระราชสมภพ
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓
The Royal Activities of
His Royal Highness Crown Prince
Maha Vajiralongkorn
Royal Birthday Anniversary
28 July 2009

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn

พระราชกรณียกิจ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
วันคล้ายวันพระราชสมภพ
๒ เมษายน ๒๕๕๓
The Royal Activities of
Her Royal Highness
Princess Maha Chakri Sirindhorn
Royal Birthday Anniversary
2 April 2010

สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
Her Royal Highness Princess Chulabhorn

พระกรณียกิจ
สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุธาพิมลลักษณ
พระบรมราชินี
วันคล้ายวันประสูติ
๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓
The Royal Activities of
Her Royal Highness
Princess Chulabhorn
Royal Birthday Anniversary
4 July 2010

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์
พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
Her Royal Highness Princess Sirinart
Royal Consort to His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn

พระกรณียกิจ
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์
พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร
วันคล้ายวันประสูติ
๙ ธันวาคม ๒๕๕๓
The Royal Activities of
Her Royal Highness Princess Sirinart,
Royal Consort to His Royal Highness
Crown Prince Maha Vajiralongkorn
Royal Birthday Anniversary
9 December 2009

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนภานุชนามาศ
Her Royal Highness Princess Somsawali

พระกรณียกิจ
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชทินนภานุชนามาศ
วันคล้ายวันประสูติ
๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓
The Royal Activities of
Her Royal Highness Princess
Somsawali
Royal Birthday Anniversary
13 July 2010

๒. สถาบันชาติ

๑. โครงการจัดทำวีดิทัศน์ภาพประกอบเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

เพื่อให้เป็นภาพต้นแบบที่มีมาตรฐานและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำหรับเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ เคเบิลทีวี โรงภาพยนตร์ โรงละคร และใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ภาพประกอบในการร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี โดยได้จัดทำวีดิทัศน์ภาพประกอบเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี จำนวนเพลงละ ๒ รูปแบบ จำนวน ๒,๕๐๐ ชุด และได้จัดงานแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ณ ตึกสันติไมตรี (หลังใน) ทำเนียบรัฐบาล มีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ) เป็นประธานในการแถลงข่าว

๒. โครงการจัดทำสมุดบันทึกประจำวันสำหรับนักบริหารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย (Thailand Executive Diary 2012)

เพื่อให้ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้รับทราบข้อมูลของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น สถาบันพระมหากษัตริย์ การลงทุน การส่งออก ฯลฯ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศไทยในภาพรวม โดยจัดทำสมุดบันทึกประจำวันสำหรับนักบริหารฯ ประจำปี ๒๕๕๕ (Thailand Executive Diary 2012) จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

๓. โครงการจัดทำสารคดีเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย

เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและเอกลักษณ์ไทย และเป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีของชาวต่างประเทศที่มีต่อคนไทยและประเทศไทย โดยจัดทำสารคดีเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย ชุด “พฤษภาพรรณสัญลักษณ์ถิ่นไทย” จำนวน ๑๐ ตอน

๔. โครงการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ประจำปี ๒๕๕๔

เพื่อให้บุคคล และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีการพัฒนาตนเองและหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานในทุกกระดับ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติเป็นประจำทุกปี สำหรับในปี ๒๕๕๔ คัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติจำนวน ๑๑ ราย และจัดแถลงข่าวผลการคัดเลือก เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ ณ อาคารหอประชุม กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพฯ โดยผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติจะเข้ารับพระราชทานรางวัลเกียรติคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

บุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีผลงานดีเด่นระดับชาติ
ประจำปี ๒๕๕๔ มีดังนี้

สาขาพัฒนาสังคม

ประเภทบุคคล
นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ

ประเภทโครงการ
โครงการ “งานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์”
กรมราชทัณฑ์

ประเภทหน่วยงาน
สถานีวิทย์ จส.100
บริษัท แปซิฟิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ประเภทหน่วยงาน
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน

สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเภทหน่วยงาน
บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด

สาขาอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเภทโครงการ
โครงการรางวัลลูกโลกสีเขียว สถาบันลูกโลกสีเขียว
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเภทบุคคล
ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรพล อิศรางกูรสีล

ประเภทบุคคล
ศาสตราจารย์ สมชาย วงศ์วิเศษ

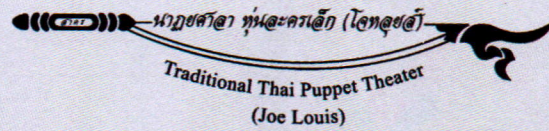
ประเภทโครงการ
โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรม
ยางพาราไทย ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

สวทช.
NSTDA

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประภทบุคคล
นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์

ประภทหน่วยงาน
นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)

๕. โครงการส่งเสริมคนดีศรีสังคม

เป็นโครงการยกย่องผู้กระทำความดีอันประจักษ์แก่สังคมและประเทศชาติเพื่อให้ประชาชนคนไทยและเยาวชนไทย มีจิตสำนึกร่วมกันที่จะสร้างสรรค์คุณงามความดีประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อันนำมาซึ่งความสุข ความสมานฉันท์ เอื้ออาทรของคนในสังคม โดยในปี ๒๕๕๔ ได้มอบรางวัลให้แก่ผู้กระทำความดีหรืออุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมหรือบ้านเมือง ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ ศาลากลางจังหวัดอุทัยธานี

๑. ผู้แสดงออกซึ่งความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยากด้วยการอุทิศตนให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน จำนวน ๔ คน ดังนี้

เด็กหญิงรัตนพร วิสานิตย์ เด็กหญิงจินดารัตน์ เมฆฉาย เด็กหญิงรุ่งนภา สำราญ

นางสาวน้ำฝน สัปดาห์หอม กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านหนองฉางวิทยา ผู้เก็บถุงผ้าบรรจุนเงินสด จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมอรรถไกรวัลลภ ชั้น ๑ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑. ผู้แสดงออกซึ่งความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยากด้วยการอุทิศตนให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑) นายธีรยุทธ์ จองสี ๒) นายวินัย บุปผา พลเมืองดีผู้กระโดดน้ำช่วยเหลือผู้หญิงซึ่งกำลังจมน้ำได้อย่างปลอดภัย จากเหตุการณ์เฮลิคอปเตอร์ที่โดยสารประสบอุบัติเหตุตกแม่น้ำเจ้าพระยา

๓) นางภคจิรา ธรรมศรี ผู้ให้การช่วยเหลือผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ซึ่งถูกยิงที่หน้าอก และถูกหุ้ได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยการนำส่งโรงพยาบาล

๒. ผู้แสดงออกซึ่งการป้องกัน พิทักษ์สังคมด้วยความกล้าหาญ เสียสละโดยไม่เกรงกลัวต่ออันตราย จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑) นายบุญโลม แก้วขุนทด ๒) นายพนม ลำวารีกุล พลเมืองดีผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวชาวสวีเดน ซึ่งถูกคนร้ายวิ่งราวกระเป๋า และตำรวจสามารถจับกุมได้

๓) นายพิทักษ์ สุดคำ ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ขับรถยนต์สกัดคนร้ายที่กระชากกระเป๋าผู้หญิงแล้วหลบหนี และตำรวจสามารถจับกุมคนร้ายได้

๓. ผู้แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ สุจริต เช่น ไม่ยกยอก หรือนำเอาทรัพย์สินซึ่งมีค่าของผู้อื่นมาเป็นของตน ทั้งๆ ที่มีโอกาสจะกระทำได้ จำนวน ๖ คน ดังนี้

๑) นายภัทรชัย เสาวรส ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าธนบัตรสีด้า

ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๙,๓๐๐ บาท พร้อมทั้งเอกสาร บัตรเครดิตและบัตร ATM ส่งคืนเจ้าของชาวพม่า

๒) นายพิสุจน์ สุนทรโอวาท ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าแบบมีล้อลากสีดำ จำนวน ๑ ใบ ภายในมีถุงเล็ก ๔ - ๕ ใบ บรรจุเครื่องประดับ มูลค่าเกือบล้านบาท ส่งคืนเจ้าของชาวบราซิล

๓) นายไสว อินทะนา ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บซองเอกสารสีน้ำตาล ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๑๙๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๔) ร้อยตำรวจตรี แดง หนูช่วย อดีตข้าราชการตำรวจ เก็บกระเป๋าสะพายสีน้ำตาล ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๑๘๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๕) นายประจวบ ลุนสำโรง ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน ๕ เล่ม มูลค่ากว่า ๔๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของผู้พิการทางสายตา

๖) เด็กชายคมกฤษฎ์ ราศีสิงห์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา กรุงเทพฯ เยวชนผู้เก็บกระเป๋าผ้าสีน้ำเงิน ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ห้องประชุม ๑ อาคารกรมประชาสัมพันธ์

๑. ผู้แสดงออกซึ่งความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยากด้วยการอุทิศตนให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑) กลุ่มทีมงานกระปุกบุญ อาสาสมัครสถานีวิทยุพิทักษ์สันติราษฎร์ (สวพ. FM ๙๑) โดยมีนายทองคำ ร่วมรักบุญ เป็นหัวหน้ากลุ่ม ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ขอความช่วยเหลือผ่านทางสถานีวิทยุ สวพ. FM ๙๑ และจัดกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ มากมาย

๒) นายสวน แพงมา ผู้ขับซีรยจักรยานยนต์สาธารณะได้เข้าไปช่วยเหลือผู้กำลังจะผูกคอตายเพื่อฆ่าตัวตาย ทำให้ตนเองได้รับบาดเจ็บ

๓) นายสุรรัตน์ วงศ์ชาญศิลป์ นายกสมาคมผู้ประกอบการค้าถนนข้าวสาร เปิดคลินิก

เวชกรรม รักษาฟรี

๒. ผู้แสดงออกซึ่งการปกป้อง พิทักษ์สังคมด้วยความกล้าหาญ เสียสละโดยไม่เกรงกลัว ต่อภัยอันตราย จำนวน ๒ คน ดังนี้

๑) นายวรพจน์ เลาหะวนิช ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) ขับรถปาดหน้ารถยนต์รับจ้างสาธารณะซึ่งมีคนร้ายนั่งอยู่ จนสามารถจับกุมคนร้ายได้

๒) นายนราธิป เจ๊ะน๊ะ ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) นำผู้โดยสารซึ่งมียาบ้าประมาณ ๖๐๐ เม็ด ส่งตำรวจ

๓. ผู้แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ สุจริต เช่น ไม่ยักยอก หรือนำเอาทรัพย์สินซึ่งมีค่าของผู้อื่นมาเป็นของตน ทั้งๆ ที่มีโอกาสจะกระทำได้ จำนวน ๑๖ คน ดังนี้

๑) นายด่วน โสสาร ผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าสัมภาระสีดำภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๖,๕๐๐ ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และเงินบาทไทย จำนวน ๒๖,๐๐๐ บาท รวม ๒ แสนกว่าบาท ส่งคืนเจ้าของชาวพม่า

๒) นายประสิทธิ์ คำฝอย ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าสีดำภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๓๙,๙๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๓) นายสิทธิศักดิ์ ตั้งไพร เก็บกระเป๋าทนบัตรสีดำ ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๑๕,๙๓๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๔) นายศุภณัฐ จันทร์ทัพ นักศึกษาโรงเรียนไผ่ธณีย์หลักสี่ เก็บกระเป๋าทนบัตรสีน้ำตาล ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๑๘,๖๘๑ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๕) นายพีรเชษฐ์ นำศรีสดใส ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าสะพายพร้อมทรัพย์สินมีค่า กล้องถ่ายรูป เงินสด จำนวน ๙,๕๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของชาวออสเตรเลีย

๖) เด็กหญิงศุภนิดา ไชยรัตน์ ๗) เด็กชายกรกช อรุณ ๘) เด็กหญิงชลธิชา เข้มเพชร กลุ่มเยาวชนผู้เก็บกระเป๋าทนบัตร ภายในมีเงินสดจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๙) นายอักษร นพรัตน์ธนากร ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าทนบัตร ภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๒๐๘,๕๒๘ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๑๐) นายจำรูญ ผางแก้ว ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าลิเกภายในบรรจุเงินสด จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของชาวกัมพูชา

๑๑) นายสมศักดิ์ สติพลัน ลูกจ้างร้านขายของชำในตลาดโพธิสาร จังหวัดชลบุรี เก็บเงินสด จำนวน ๙๔,๐๐๐ บาท ซึ่งอยู่ในช่องรับฝากเงินของตู้เอทีเอ็มธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาโลตัส พัทยาเหนือ ไปแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อตามหาเจ้าของ

๑๒) นายศุภวิชญ์ ศรีกังวาล ๑๓) นายฐกฤษณ์ทลบุตร บัณฑิต นักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนอมาตยกุล กรุงเทพฯ เก็บกระเป๋านบัตรสีน้ำตาล ภายในบรรจุ
เงินสด ประมาณ ๑๔,๐๐๐ บาท ส่งคืนเจ้าของ

๑๔) นายสมบัติ สิริธีรวิทย์ ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บเงินสด จำนวน ๑ ปีก
มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหล่นอยู่บริเวณชอกที่นั่งผู้โดยสารตอนหน้า ส่งคืนเจ้าของ

๑๕) นายอุดม โพธิ์ลังกา ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บกระเป๋าสัมภาระ
บรรจุทรัพย์สินนาฬิกาแบรนด์เนม เรือนละ ๑ ล้าน และ ๕ แสนบาท มูลค่ารวมกว่า ๔ ล้านบาท
ส่งคืนนักธุรกิจเรือเช่าจังหวัดภูเก็ต ชาวญี่ปุ่น

๑๖) นายณรงค์ศักดิ์ พิสุทธิธำราชัย ผู้ขับรถยนต์รับจ้างสาธารณะ (แท็กซี่) เก็บเงินสด
ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท อยู่ในถุงหิ้วพลาสติกสีขาว ซึ่งผู้โดยสารลืมไว้ที่วางเท้าผู้โดยสารเบาะหลัง
ส่งคืนเจ้าของ

๖. โครงการจัดปฐมนิเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิเทศ

เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
เอกลักษณ์ของชาติและสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบัน
พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
เพื่อให้เกิดจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องเกียรติภูมิของชาติไทย สามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่
ต่อชาวต่างประเทศ ทำให้เกิดภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย โดยในปี ๒๕๕๔ ได้จัด
ปฐมนิเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิเทศ เมื่อวันที่ ๔-๘ เมษายน ๒๕๕๔
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

๗. โครงการจัดสัมมนาให้ความรู้เรื่อง “ธงไตรรงค์ อารังไทย”

เพื่ออบรม/สัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องของธงชาติไทยเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ การใช้ การชัก การประดับ การเคารพธงชาติ รวมถึงการร้องเพลงชาติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โรงเรียน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยในปี ๒๕๕๔ ได้จัดสัมมนาให้ความรู้เรื่องธงไตรรงค์ อารังไทย จำนวน ๔ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ กลุ่มภาคเหนือ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๒ กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมจอมเทียนการ์เด็น จังหวัดชลบุรี

ครั้งที่ ๓ กลุ่มภาคใต้ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ ๔ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

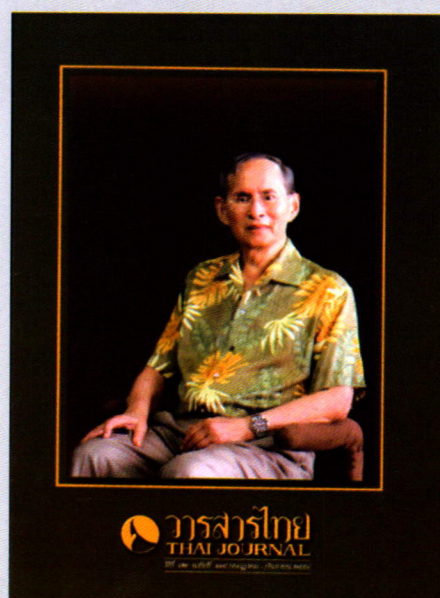
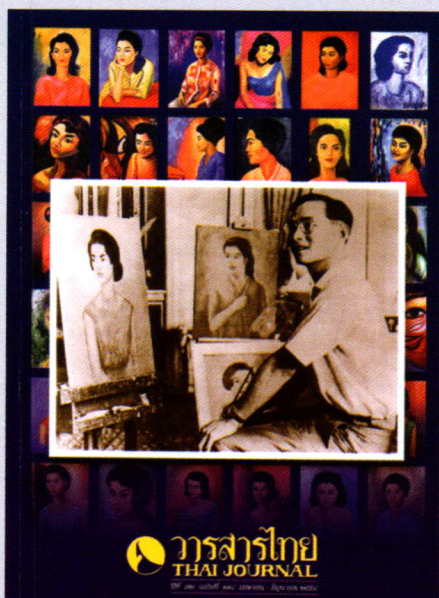
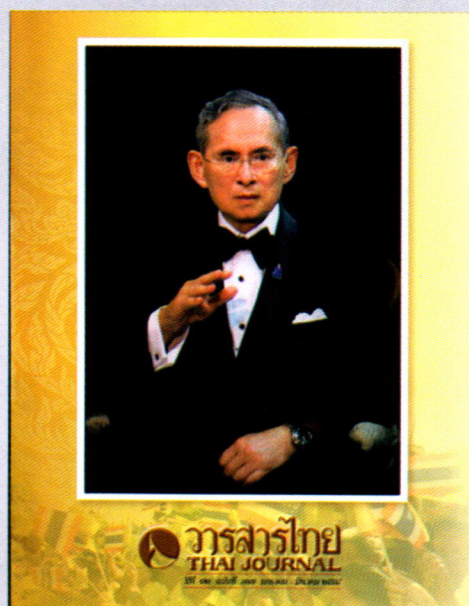
๘. โครงการจัดพิมพ์คู่มือธงไตรรงค์ อารงไทย

ดำเนินการจัดพิมพ์คู่มือธงไตรรงค์ อารงไทย ครั้งที่ ๒ เนื่องจากได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายในการเผยแพร่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับธงชาติและเพลงชาติไทยในเรื่องของการใช้ การชัก การแสดง การประดับ และการเคารพธงชาติ รวมถึงการร้องเพลงชาติอย่างถูกต้อง ให้แก่หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป จำนวน ๒๕,๐๐๐ เล่ม

๙. โครงการจัดทำวารสารไทย

เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนสาระที่น่านำรู้เกี่ยวกับประเทศไทย ให้เยาวชน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงเรื่องเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของชาติ ฯลฯ สามารถนำไปใช้ประโยชน์อ้างอิงทางวิชาการและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ โดยจัดทำวารสารไทย ฉบับที่ ๑๑๖ – ๑๑๙ (๓ เดือน/ฉบับ) จำนวน ๒๘,๐๐๐ ฉบับ

๑๐. โครงการจัดทำเอกสารและบทความสวดิบุคคสําคัญ

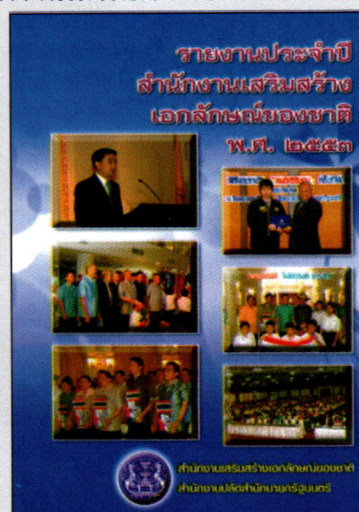
เพื่อเผยแพรเหตุการณ กิยรติคุณ และผลงานของบุคคสําคัญของชาติที่ไดสร้ํางคุณประโยชน์ใหแกประเทศชาติบ้านเมืองใหเยาวชนและประชาชนทั่วไปไดรูจกอยางแพรหลายอันจะทําใหเกิดความรักความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษของชาติใหยึดถือเป็แบบอยางและแนวทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตที่ดี โดยดําเนินการจัดรายการวิทยุสวดิบุคคสําคัญจํานวน ๖๐ ครั้ง และจัดพิมพ์หนังสือสวดิบุคคสําคัญ เล่ม ๒๓ จํานวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๑๑. โครงการจัดพิมพ์รายงานประจำปี สํานักงานเสริมสร้ํางเอกลักษณ์ของชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๓

เพื่อเผยแพรประชาสัมพันธ์ผลการดําเนินงานในภาพรวมของสํานักงานเสริมสร้ํางเอกลักษณ์ของชาติในการเสริมสร้ํางความมั่นคงใหแกสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็ประมุข รวมทั้งองค์ความรู้ด้านเอกลักษณ์ของชาติ ใหประจักษ์อยางเป็รูปธรรมชัดเจนใหแกหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนและประชาชนทั่วไปสามารถไปใช้ประโยชน์ได้ โดยจัดพิมพ์รายงานประจำปีสํานักงานเสริมสร้ํางเอกลักษณ์ของชาติ จํานวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๑๒. โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำแผนงานการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

เพื่อศึกษาสถานการณ์ และปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของชาติ และ ทบทวนผลการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในช่วงเวลา ๑๐ ปี ที่ผ่านมา (ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๔ – ๒๕๕๔) และเพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ที่พร้อมนำไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ซึ่งแผนงานดังกล่าว ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว (ภาคผนวก ๑)

๓. สถาบันศาสนา

โครงการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม เนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจำปี ๒๕๕๓ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภ์ ให้เยาวชนและประชาชน ทั่วไปตระหนักในความสำคัญของการเป็นคนดี โดยยึดหลักศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติศาสนกิจเพื่อพัฒนาจิตใจโดยพร้อมเพรียงกัน รวมทั้งทำให้ศาสนิกชนทุกศาสนา ในประเทศไทยมีความเข้าใจอันดีต่อกัน อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มีความสันติสุข ไม่มีความขัดแย้งต่อกัน แม้จะนับถือศาสนาต่างกัน โดยจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม เนื่องในโอกาส มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

๔. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โครงการคัดเลือกครอบครัว โรงเรียน และชุมชนหรือหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่างประจำปี ๒๕๕๔

เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในแง่มุมต่างๆ และเป็นขวัญกำลังใจแก่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและหมู่บ้านที่มีการดำเนินวิถีชีวิต/กิจกรรม ที่ส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย รวมทั้งเป็นแบบอย่างแก่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนอื่นๆ นำไปประพฤติปฏิบัติสืบไป โดยสรรหาครอบครัว โรงเรียน ชุมชน หรือหมู่บ้าน เพื่อคัดเลือกเป็นครอบครัวประชาธิปไตยตัวอย่างประจำปี ๒๕๕๔ จำนวน ๔๔ ครอบครัว โรงเรียน ประชาธิปไตยตัวอย่างประจำปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๒๑ แห่ง และชุมชนหรือหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่าง ประจำปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕๒ แห่ง

ส่วนที่ ๓

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศ

ในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙

โดยที่ได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธงขึ้นใหม่ ประกอบกับได้พิจารณาเห็นว่า ระเบียบเกี่ยวกับการชักธงชาติได้ประกาศใช้มาเป็นเวลานาน และมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง จึงเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการใช้ การชัก หรือการแสดงธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย รวมตลอดถึงการใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศในราชอาณาจักรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติและธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘
- (๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๑
- (๓) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๔) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๕) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๙
บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบ
นี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ธงของต่างประเทศ” หมายความว่า ธงชาติ ธงราชนาวี หรือธงประจำกองทัพเรือ ธงสำหรับ
องค์ราชาธิบดี ราชนินี ราชสามี รัชทายาท ธงแสดงตำแหน่งประมุขของรัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาล ธง
แสดงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูต ธงแสดงตำแหน่งหัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุล ธงของ
รัฐต่างประเทศ ธงขององค์การระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยเป็นสมาชิก ธงอื่นของต่างประเทศซึ่ง
ได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี และให้หมายความรวมถึงธงขององค์การระหว่างประเทศที่รัฐบาล
ไทยรับรอง

หมวด ๑

การใช้ การชัก และการแสดงธงชาติ

ส่วนที่ ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๖ ธงชาติ เป็นธงที่แสดงความหมายถึงประเทศไทยหรือชาติไทยให้ปฏิบัติต่อธง
ดังกล่าวด้วยความเคารพ ไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียซึ่งเกียรติภูมิของ
ประเทศไทยหรือชาติไทย

ข้อ ๗ ธงชาติที่จะนำมาใช้ ชัก หรือแสดง ต้องมีสภาพดี เรียบร้อย ไม่ขาดวัน และสีไม่
ซีดจนเกินควร

ข้อ ๘ เส้าธงชาติจะมีขนาดสูง ต่ำ ใหญ่หรือเล็กเพียงไร ควรจะอยู่ ณ ที่ใด และจะใช้
ผืนธงขนาดเท่าใดนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือผู้ปกครอง สถานที่
หรือเอกชนผู้ครอบครองอาคารสถานที่หรืออาคารนั้นที่จะพึงพิจารณาให้เหมาะสมเป็นสง่างาม
แก่อาคารสถานที่นั้นๆ

ข้อ ๙ การชักธงชาติให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่ชักธง ต้องแต่งกายเรียบร้อย

(๒) เมื่อใกล้กำหนดเวลาชักธงขึ้น ให้เตรียมธงผูกติดกับสายเชือกทาง
ด้านขวาของผู้ชักธงให้เรียบร้อย

(๓) เมื่อถึงกำหนดเวลา ให้คลังธงออกเต็มผืน แล้วดึงเชือกให้ธงขึ้นช้าๆ ด้วยความสม่ำเสมอ จนถึงสุดยอดเสาธง แล้วจึงผูกเชือกไว้ให้ตึงไม่ให้ธงลดต่ำลงมาจากเดิม

(๔) เมื่อชักธงลง ให้ดึงเชือกให้ธงลงช้าๆ ด้วยความสม่ำเสมอ และสายเชือกตึงจนถึงระดับเดิมก่อนชักขึ้น

(๕) ในกรณีที่มีการบรรเลงเพลงเคารพหรือมีสัญญาณในการชักธงขึ้นและลงจะต้องชักธงขึ้นและลงให้ถึงจุดที่สุด พร้อมกับจบเพลงหรือสัญญาณนั้นๆ

ข้อ ๑๐ กรณีที่ทางราชการประกาศให้ลดธงชาติครึ่งเสาตามข้อ ๑๔ ให้ปฏิบัติการในการชักธงขึ้นเช่นเดียวกับในข้อ ๙ เมื่อธงถึงยอดเสาแล้วจึงลดลงให้อยู่ในระดับความสูงประมาณสองในสามส่วนของความสูงของเสาธงนั้น และเมื่อจะชักธงลงให้ชักธงขึ้นจนถึงยอดเสาก่อนแล้วจึงชักธงลงตามที่กำหนดในข้อ ๙

ข้อ ๑๑ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงราชนาวิ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กองทัพบกเรือกำหนด

ส่วนที่ ๒

การชักธงชาติในราชอาณาจักร

ข้อ ๑๒ การชักธงชาติในเวลาปกติ ณ อาคารสถานที่และที่ยานพาหนะให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) อาคารสถานที่และยานพาหนะของราชการฝ่ายทหาร ให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของทหาร

(๒) อาคารสถานที่ราชการฝ่ายพลเรือน ให้ชักธงทุกหน่วยงาน กรณีที่มีสถานที่ราชการหลายหน่วยงานในบริเวณเดียวกัน จะสมควรชักธง ณ ที่ใด ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานผู้ปกครองอาคารสถานที่นั้นๆ จะตกลงกัน

(๓) อาคารสถานที่ราชการฝ่ายพลเรือนที่ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐาน การชักธง โดยการจัดตั้งเสาธงต่างหากจากตัวอาคารให้ได้รับความเห็นชอบจากเลขาธิการพระราชวัง

(๔) สถาบันการศึกษาในสังกัดหรือในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย โรงเรียนทุกประเภท และสถานศึกษาในสังกัดหรือในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่ทบวงมหาวิทยาลัย หรือกระทรวงศึกษาธิการกำหนด แล้วแต่กรณี

(๕) เรือเดินทะเล ให้ปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีของชาวเรือ

(๖) เรือเดินในลำน้ำ ถ้าจะชักธงให้ชักไว้ที่ท้ายเรือ

(๗) ที่สาธารณสถานและอาคารสถานที่ของเอกชน ถ้าจะชักธงให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้โดยอนุโลม

ยานพาหนะอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ข้างต้น โดยปกติไม่ควรชักธง

ข้อ ๑๓ ในโอกาสและวันพิธีสำคัญให้ชักและประดับธงชาติ ณ อาคารสถานที่ ยานพาหนะ และที่สาธารณสถาน ตามกำหนดวันและระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) วันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๑ มกราคม	๑ วัน
(๒) วันมาฆบูชา	๑ วัน
(๓) วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและ วันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ วันที่ ๖ เมษายน	๑ วัน
(๔) วันสงกรานต์ วันที่ ๑๓ เมษายน	๑ วัน
(๕) วันฉัตรมงคล วันที่ ๕ พฤษภาคม	๑ วัน
(๖) วันพืชมงคล	๑ วัน
(๗) วันวิสาขบูชา	๑ วัน
(๘) วันอาสาฬหบูชา	๑ วัน
(๙) วันเข้าพรรษา	๑ วัน
(๑๐) วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม	๑ วัน
(๑๑) วันสหประชาชาติ วันที่ ๒๔ ตุลาคม	๑ วัน
(๑๒) วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันที่ ๕ ๖ และ ๗ ธันวาคม	๓ วัน
(๑๓) วันรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๐ ธันวาคม	๑ วัน

การชักและประดับธงในโอกาสหรือวันพิธีสำคัญอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่ทางราชการจะประกาศให้ทราบเป็นครั้งคราว

ส่วนการชักและประดับธงในงานพิธีสำคัญอื่น ๆ ตามประเพณีนิยม ให้ปฏิบัติต่อธงด้วยความเคารพ

ข้อ ๑๔ การลดธงชาติครึ่งเสากรณีใด เป็นเวลาเท่าใด ให้กระทรวงการต่างประเทศ สำนักพระราชวัง หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี แจ้งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีสั่งการ และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติ

ข้อ ๑๕ การชักธงชาติขึ้นและลง โดยปกติให้เป็นไปตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ชักขึ้นเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา

(๒) ชักลงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

สำหรับอาคารสถานที่และยานพาหนะฝ่ายทหาร ให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของทหาร

ส่วนเรือเดินทะเล ให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเรือ

สำหรับเรือของทางราชการฝ่ายทหาร ให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของทหาร

ส่วนที่ ๔

การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติคู่กับธงอื่น

หรือกับพระพุทธรูป และพระบรมรูป

ข้อ ๑๘ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติคู่กับธงอื่น หรือร่วมกับธงอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยธง ยกเว้นธงพระอิสริยยศ จะต้องไม่ให้ธงชาติอยู่ในระดับต่ำกว่าธงอื่น ๆ และโดยปกติให้จัดธงชาติอยู่ที่เสาธงแรก ด้านขวา

การใช้ธงชาติคู่กับธงอื่นในงานพิธีซึ่งมีแท่นหรือที่สำหรับประธาน ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวา และธงอื่นอยู่ด้านซ้าย

ข้อ ๑๙ การใช้หรือชักธงชาติคู่กับธงอื่นนอกจากที่กล่าวในข้อ ๑๘ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคี่ ต้องให้ธงชาติอยู่กลาง

(๒) เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ต้องให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา

ข้อ ๒๐ การใช้ธงชาติร่วมกับพระพุทธรูปและพระบรมรูปในพิธีการต่างๆ เพื่อเป็นที่สักการะร่วมกัน ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของพระพุทธรูป พระบรมรูปอยู่ด้านซ้าย

ส่วนที่ ๕

การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติคู่หรือร่วมกับ

ธงของต่างประเทศ

ข้อ ๒๑ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติคู่หรือร่วมกับธงของต่างประเทศ จะต้องเป็นไปในลักษณะที่เท่าเทียมกัน เช่น ขนาดและสีของธง และความสูงต่ำของเสาธง เป็นต้น

ข้อ ๒๒ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติคู่หรือร่วมกับธงของต่างประเทศ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าใช้หรือชักธงของต่างประเทศประเทศเดียว ต้องให้ธงชาติเคียงคู่อยู่ทางด้านขวาของธงต่างประเทศ

(๒) ถ้าใช้หรือชักธงของต่างประเทศเกินกว่าหนึ่งประเทศ ซึ่งเมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ต้องให้ธงชาติอยู่กลาง

(๓) ถ้าใช้หรือชักธงของต่างประเทศเกินกว่าหนึ่งประเทศ ซึ่งเมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ต้องให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา

ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่เป็นการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติในอาคารสถานที่ หรือมีข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือประเทศภาคีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น ให้ใช้ ชัก หรือแสดงเรียงตามลำดับอักษร หรือเรียงตามลำดับการเป็นสมาชิก เป็นต้น ก็ให้ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือข้อกำหนดนั้นๆ ได้

การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติในการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศโดยปกติให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสมาคมกีฬาระหว่างประเทศ หรือตามหลักสากลที่ยอมรับกันมานานอารยประเทศ

ข้อ ๒๓ การใช้ธงชาติคู่กับธงของต่างประเทศสำหรับรถยนต์ให้ใช้ปักธงชาติไว้ทางด้านขวา และธงของต่างประเทศไว้ทางด้านซ้าย

ยานพาหนะอื่นให้อนุโลมทำนองเดียวกับวิธีที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง เว้นแต่การใช้บนเรือให้เป็นไปตามธรรมเนียมประเพณีของชาวเรือ

ส่วนที่ ๖

การใช้ธงชาติกับผู้เสียชีวิต

ข้อ ๒๔ การใช้ธงชาติประกอบเกียรติยศศพหรืออัฐิ ให้ใช้ธงชาติกับบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ประธานองคมนตรี

(๒) ประธานรัฐสภา

(๓) นายกรัฐมนตรี

(๔) ประธานศาลฎีกา

(๕) ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์

(๖) ผู้ที่เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่สู้รบหรือต่อสู้หรือช่วยเหลือการสู้รบหรือต่อสู้ หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการในการป้องกันอธิปไตยหรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ หรือปราบปรามการกระทำผิดต่อความมั่นคงของรัฐหรือปราบปรามการกระทำผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(๗) ผู้ที่เสียชีวิตเนื่องจากได้แสดงความกล้าหาญช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ให้เป็นประโยชน์อย่างสำคัญแก่ทางราชการ โดยไม่เกรงภัยอันจะเกิดแก่ชีวิตของตน

(๘) บุคคลนอกจากที่กล่าวข้างต้น และเป็นผู้ที่ทางราชการเห็นสมควร

สำหรับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องเป็นผู้ที่เสียชีวิตในขณะดำรงตำแหน่ง

การใช้ธงชาติประกอบเกียรติยศหรืออัฐิของบุคคลตาม (๖) และ (๗) ในกรุงเทพมหานคร ให้เสนอขอความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่เกี่ยวข้องในจังหวัดอื่นๆ ให้เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอท้องที่หรือผู้บังคับบัญชาทหารระดับกองทัพบก หรือเทียบเท่าขึ้นไป แล้วแต่กรณี

การใช้ธงชาติประกอบเกียรติยศหรืออัฐิของบุคคลตาม (๘) ให้หัวหน้าส่วนราชการตามวรรคสาม เป็นผู้เสนอขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ข้อ ๒๕ การใช้ธงชาติคลุมศพ ให้ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในพิธีรับพระราชทานน้ำอาบศพหรือพิธีรดน้ำศพ

(๒) ในพิธีปลงศพตามประเพณีของทหารเรือ

(๓) ในระหว่างการเคลื่อนย้ายศพเพื่อประกอบพิธีทางศาสนา

ข้อ ๒๖ การใช้ธงชาติคลุมหีบศพ หรืออัฐิ ให้ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อเชิญหรือเคลื่อนย้ายศพหรืออัฐิ เพื่อประกอบพิธีรับพระราชทานน้ำอาบศพ รดน้ำศพ หรือบำเพ็ญกุศลตามพิธีทางศาสนา

(๒) ในระหว่างการประกอบพิธีทางศาสนา

(๓) ในระหว่างการตั้งศพเพื่อรับพระราชทานเพลิงศพ ประกอบการฌาปนกิจ หรือเคลื่อนย้ายศพไปประกอบพิธีฝัง

ข้อ ๒๗ การใช้ธงชาติคลุมศพหรือหีบศพ ปกติให้ใช้คลุมตามความยาวของธงโดยให้ด้านต้นของผืนธงอยู่ทางส่วนศีรษะของศพ และจะต้องปฏิบัติไม่ให้เป็นการเสื่อมเสียเกียรติแก่ธง

ห้ามมิให้วางสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงบนธงชาติที่คลุมศพหรือหีบศพ

เมื่อจะรับพระราชทานน้ำอาบศพ บรรจุหรือฝังศพ ประชุมเพลิงศพตอนเผาจริงให้เชิญ

ธงชาติที่คลุมศพหรือหีบศพพับเก็บให้เรียบร้อย โดยมีให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของธงสัมผัสพื้น

ข้อ ๒๘ ผู้ได้รับพระราชทานโกศหรือหีบหลวงประกอบเกียรติยศศพอยู่แล้ว ถ้ามีสิทธิที่จะใช้ธงชาติคลุมศพด้วย ให้กระทำได้โดยวิธีเชิญธงชาติในสภาพที่พับเรียบร้อยใส่พานตั้งไว้เป็นเกียรติยศที่หน้าที่ตั้งศพเช่นเดียวกับการตั้งเครื่องยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าเครื่องยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ห้ามใช้ธงชาติหรือแถบสีธงชาติคลุมทับหรือตกแต่งโกศหรือหีบศพที่พระราชทานประกอบเกียรติยศศพ

ส่วนที่ ๘

การดูแลรักษาธงชาติ

ข้อ ๓๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานผู้ปกครองอาคารสถานที่ราชการหรือสถานที่ทำการของหน่วยงานของรัฐและเอกชนผู้ครอบครองอาคารสถานที่ที่มีการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ กวดขันดูแลให้มีการปฏิบัติตามระเบียบนี้โดยเคร่งครัด

ข้อ ๓๑ ให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ เก็บรักษาธงชาติไว้ด้วยความเคารพในสถานที่และที่เก็บอันสมควร

ข้อ ๓๒ การเชิญธงชาติจากที่เก็บรักษาเพื่อนำไปใช้ ชัก หรือแสดงในกรณีที่ธงชาติเป็นผืนผ้าให้เชิญไปในสภาพที่พับเรียบร้อย และด้วยอาการเคารพเมื่อถึงที่ที่จะใช้หรือแสดง จึงควรถูกออกเพื่อใช้หรือแสดงต่อไป

ในกรณีจะใช้ชัก ให้เชิญธงชาติไปยังเสาธง เมื่อใกล้จะถึงกำหนดเวลาแล้ว จึงปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙

การเชิญธงชาติจากที่ที่ใช้ ชัก หรือแสดง ไปเก็บไว้ ณ ที่เก็บรักษา ให้ดำเนินการในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

การใช้ การชัก และการแสดงธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๑

สถานที่ที่จะใช้ ชัก และแสดงธงของต่างประเทศ

ข้อ ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๖ (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศ จะกระทำได้ ณ สถานที่และที่ยานพาหนะดังต่อไปนี้

- (๑) เรือหรืออากาศยานของรัฐต่างประเทศที่เข้ามาในราชอาณาจักร
- (๒) อาคารสถานที่ของทางราชการ และบริเวณถนนหรือที่สาธารณะที่เป็น เส้นทางผ่านของประมุขหรือบุคคลสำคัญของต่างประเทศ ซึ่งเดินทางมาเยือนหรือแวะพัก
- (๓) สถานที่ที่มีการจัดประชุมหรือการชุมนุมระหว่างประเทศ
- (๔) สถานที่ที่จัดการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ ที่พักนักกีฬา และบริเวณ ที่มีการชุมนุมอันเกี่ยวเนื่องกับการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ
- (๕) สถานที่อื่นตามที่ได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๒

โอกาสที่จะใช้ ชัก หรือแสดงธงของต่างประเทศ

ข้อ ๓๔ การใช้ การชัก และการแสดงธงของต่างประเทศบนเรือหรืออากาศยานของ รัฐต่างประเทศที่เข้ามาในราชอาณาจักรในโอกาสมาเยือนหรือแวะพักหรือในโอกาสอื่นตามที่ รัฐบาลไทยหรือส่วนราชการของรัฐบาลไทยอนุญาต ให้เป็นไปตามขนบธรรมเนียมระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น

ข้อ ๓๕ การชักและประดับธงของต่างประเทศตามอาคารสถานที่ของทางราชการ และ บริเวณถนนหรือที่สาธารณะที่เป็นเส้นทางผ่านของประมุขหรือบุคคลสำคัญของต่างประเทศ ซึ่ง เดินทางมาเยือนหรือแวะพัก ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒

การชักและประดับธงของต่างประเทศตามอาคารสถานที่ของเอกชน ในโอกาสดังกล่าว ให้ เป็นไปตามประกาศเชิญชวนของทางราชการ และปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๓๖ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศที่อาคารหรือบริเวณสถานที่ที่จัดการประชุม หรือที่มีการชุมนุมระหว่างประเทศ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การประชุมหรือการชุมนุมระหว่างประเทศ ที่จัดโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้จัดมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้มีการใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศสมาชิกที่มาประชุมหรือชุมนุมคู่หรือร่วมกับธงชาติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒

(๒) การประชุมหรือการชุมนุมระหว่างประเทศที่จัดโดยองค์การระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยเป็นสมาชิก และเป็นการจัดในสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ตั้งหรือสถานที่ทำงานขององค์การระหว่างประเทศนั้น ให้องค์การระหว่างประเทศผู้จัดมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้มีการใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศร่วมกับธงชาติ โดยปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ใน (๑)

(๓) การประชุมหรือการชุมนุมระหว่างประเทศที่จัดโดยองค์การระหว่างประเทศที่ประเทศไทยรับรอง เช่น องค์การกาชาดสากลระหว่างประเทศ หรือองค์การลูกเสือโลก ให้องค์การระหว่างประเทศและหน่วยงานผู้จัดมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้มีการใช้ การชักหรือการแสดงธงขององค์การระหว่างประเทศ ธงของประเทศสมาชิกร่วมกับธงชาติ โดยปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ใน (๑)

(๔) การประชุมหรือการชุมนุมระหว่างประเทศที่จัดโดยบุคคล คณะบุคคล หน่วยงานหรือองค์การอื่นนอกจากที่กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ข้างต้น ให้ผู้จัดขออนุญาตใช้ ชัก หรือแสดงธงของต่างประเทศต่อผู้มีอำนาจอนุญาต ดังต่อไปนี้

(ก) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ข) ในจังหวัดอื่นๆ ให้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

คำร้องขออนุญาตตาม (ก) และ (ข) ให้เป็นไปตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้ผู้จัดมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้มีการใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศ คู่หรือร่วมกับธงชาติ โดยปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ใน (๑)

ข้อ ๓๗ การใช้ การชัก หรือการแสดงธงของต่างประเทศ ธงขององค์การกีฬาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก หรือที่รัฐบาลไทยรับรอง ที่สนามแข่งขันกีฬา อาคาร หรือบริเวณที่พักนักกีฬา และบริเวณที่มีการชุมนุมอันเกี่ยวเนื่องกับการแข่งขันกีฬาให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศจัดโดยส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สมาคมกีฬาที่หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางการกีฬารับรอง ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือสมาคมกีฬาผู้จัด มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ ธงของ

ต่างประเทศ และธงขององค์การกีฬาระหว่างประเทศ ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของ สมาคมกีฬาระหว่างประเทศ หรือตามหลักสากลที่ยอมรับกันในนานาอารยประเทศ

ในกรณีที่ไม่มีระเบียบหรือข้อบังคับของสมาคมกีฬาระหว่างประเทศกำหนดไว้ หรือมี ข้อขัดแย้งในหลักสากลตามที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ปฏิบัติตามข้อ ๒๑ และ ข้อ ๒๒

(๒) การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ จัดโดยบุคคล คณะบุคคล หรือหน่วยงาน อื่นนอกจากที่กล่าวใน (๑) ให้บุคคล คณะบุคคล หรือหน่วยงานผู้จัดขออนุญาตใช้ ชักหรือแสดง ธงของต่างประเทศ และหรือธงขององค์การกีฬาระหว่างประเทศ ต่อผู้มีอำนาจตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๓๖ (๔)

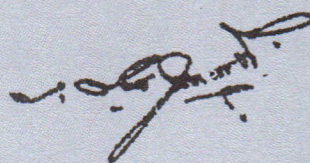
เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้ผู้จัดมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้มีการใช้ การชักหรือการแสดง ธงของต่างประเทศ และหรือธงขององค์การกีฬาระหว่างประเทศคู่หรือร่วมกับธงชาติ ตามที่กำหนดไว้ ใน (๑)

ข้อ ๓๘ ผู้ใดหรือหน่วยงานใดประสงค์จะใช้ ชัก หรือแสดงธงอื่นของต่างประเทศซึ่งจะ ต้องได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือประสงค์จะใช้ ชัก หรือแสดงธงของต่างประเทศ ณ สถานที่อื่นนอกจากที่กล่าวในข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ และข้อ ๓๗ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรีก่อนตามมาตรา ๔๖ (๖) แห่ง พระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยื่นเรื่องราวต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งผู้รักษาการตาม ระเบียบนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

คำร้องขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๙

พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีนี้ประกาศใน **ราชกิจจานุเบกษา** ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๑๐๓ ตอนที่ ๕๓ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๙

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศ
ในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือ
การแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ วรคสึ แห่งพระราชบัญญัติอง พ.ศ.
๒๕๒๒ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือ
การแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกพินัยของคำว่า “การแสดงธง” ในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การแสดงธง” หมายความว่า การที่บุคคลหรือคณะบุคคลได้ทำหรือสร้างให้ปรากฏเป็น
รูปร่างไม่ว่าจะเป็นวัตถุ รูป ภาพ หรือสสาร ที่มีลักษณะเป็นสีที่มีความหมายถึงธง หรือแถบสี
ธงที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก
หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้
แทน

“ข้อ ๑๕ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐระดับธงชาติไว้ในสถานที่
อันควรในบริเวณที่ทำการทุกวันและตลอดเวลา

นอกเหนือจากการนี้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าต้องมีการชักธงชาติขึ้นและลง ณ อาคารสถานที่
หรือบริเวณใดโดยปกติ ให้เป็นไปตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ชักขึ้นเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา

(๒) ชักลงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

สำหรับอาคารสถานที่และยานพาหนะฝ่ายทหาร ให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของทหาร

ส่วนเรือเดินทะเล ให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเรือ”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๒ ทวิ การแสดงธงชาติในกรณีอื่น ข้อ ๑๕ ทวิ และข้อ ๑๕ ตริ ของหมวด ๑ การใช้ การชัก และการแสดงธงชาติของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก และการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙

“ส่วนที่ ๒ ทวิ

การแสดงธงชาติในกรณีอื่น

ข้อ ๑๕ ทวิ การแสดงธงชาติไว้ที่สิ่งบรรจู่ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าใดๆ ที่มีได้มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธงชาติ ประเทศไทยหรือชาติไทยให้ทำได้โดยสมควรในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๒) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์ โดยได้รับความเห็นชอบจากส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงพาณิชย์หรือกระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี

(๓) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนในกรณีอื่นๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๕ ตริ

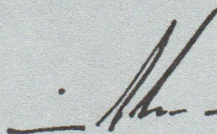
หลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบในกรณีตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่กระทรวงพาณิชย์หรือกระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี ประกาศกำหนด สำหรับในกรณีตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ ตริ ให้มีคณะกรรมการอง ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการ และให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการธรมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบการแสดงธงให้เป็นไปตามข้อ ๑๕ ทวิ และให้มีอำนาจหน้าที่แนะนำปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้หรือในการวินิจฉัยปัญหาและตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ด้วย”

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พันตำรวจโท

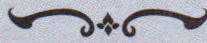

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีนี้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๗ เล่มที่ ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๘๓ ง วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

มติคณะรัฐมนตรี เรื่องการใช้ธงชาติ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเร่งไปตรวจพิจารณา โดยให้ถือเป็นหลักการว่า สถานที่ราชการ สถาบันการศึกษา สถานศึกษา ที่ทำการรัฐวิสาหกิจ และองค์กรอื่นๆ ของรัฐ นอกจากจะมีการชักธงขึ้นและลงตามเวลาเฉพาะในแต่ละวันแล้วให้ประดับธงชาติในที่อันสมควรเป็นการถาวร และสม่าเสมอด้วย เพื่อสร้างความรู้สึกรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาติ อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ธงชาติไทยให้เป็นที่ปรากฏ ชื่นตาแก่ผู้พบเห็น ส่วนสถานที่ต่างๆ ของเอกชนให้อนุโลมตามความเหมาะสม และมอบให้กระทรวงวัฒนธรรมและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีสอดส่องดูแล และให้คำแนะนำในการจัดทำ ธงชาติและสีธงชาติให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎหมาย ไม่ลักลั่นกันหรือดัดแปลงตามอำเภอใจ จนผิดไปจากลักษณะและสีที่ควรจะเป็น

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศ

ในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติและธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชักหรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๕ ทวิ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชักหรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ทวิ การแสดงธงชาติไว้ที่สิ่งบรรจู่ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด ผลิตภัณฑ์ สินค้าใดๆ อาคาร สถานที่ ยานพาหนะ เครื่องแต่งกาย ร่างกายหรือสิ่งอื่นใด ที่มีได้มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธงชาติ ประเทศไทย หรือชาติไทย ให้ทำได้โดยสมควรในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๒) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์

(๓) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนในกรณีอื่นๆ นอกจาก (๒)

หลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบในกรณีตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พันตำรวจโท

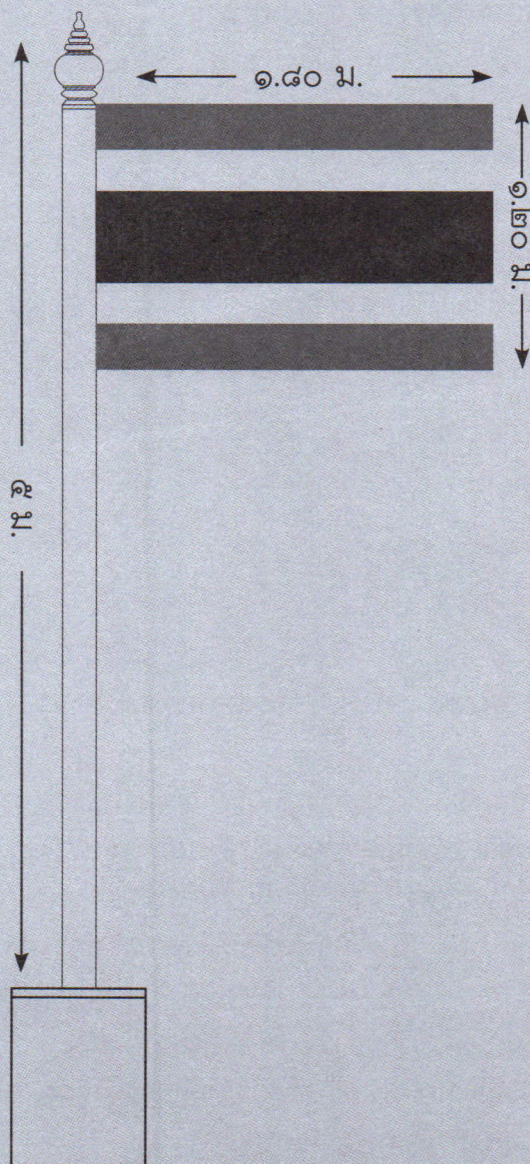
(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

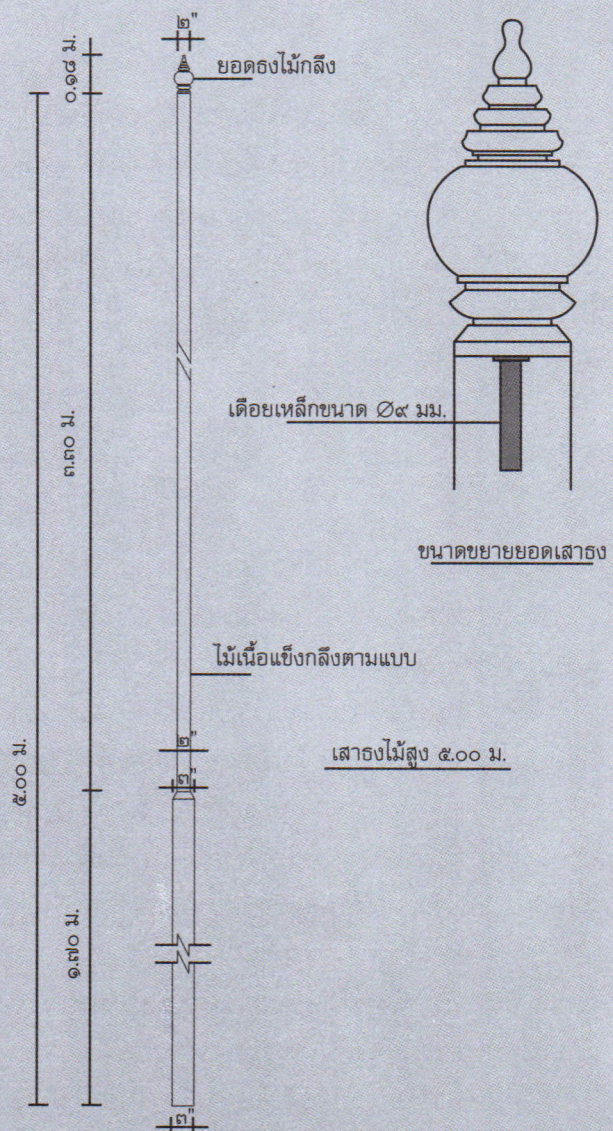
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๘๙ ง วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๗

ขนาดเสาธงและพื้นของธงชาติ

เสาธงชาติจะมีขนาดสูง ต่ำ ใหญ่ หรือเล็กเพียงใด ควรจะอยู่ ณ ที่ใด และจะใช้ผืนธงขนาดเท่าใด นั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือผู้ปกครองสถานที่ หรือเอกชน ผู้ครอบครองอาคารสถานที่หรืออาคารนั้น ที่จะพึงพิจารณาให้เหมาะสมเป็นสง่างามแก่อาคารสถานที่นั้น ๆ ตัวอย่างเช่น เสาธง มีความสูงขนาด ๕ เมตร ผืนธงชาติที่ใช้ควรเป็นขนาดประมาณ ๑.๒๐ x ๑.๘๐ เมตร เสาธงสูง ๑๐ เมตร ผืนธงชาติที่ใช้ควรเป็นขนาดประมาณ ๒.๐๐ x ๓.๐๐ เมตร สำหรับผืนธงชาติที่ใช้กันโดยทั่วไปจะมีขนาดประมาณ ๑.๒๐ x ๑.๘๐ เมตร เป็นต้น

ตัวอย่างเสาธงไม้สูง ๕ ม.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการลาของข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการปฏิบัติราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕”
ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕
(๒) ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๙
(๓) ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๔ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ปลัดกระทรวง” ให้ความหมายรวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดทบวง และรองปลัดกระทรวง ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ

“หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวง ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะหรือไม่มีฐานะเป็นกรมซึ่งขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีกฎหมายกำหนดให้การปฏิบัติราชการขึ้นตรง หรืออยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า อธิบดี หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมี ฐานะเป็นกรม หัวหน้าส่วนราชการซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีฐานะเป็นอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด และให้หมายความรวมถึงเลขาธิการรัฐมนตรีในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานรัฐมนตรีด้วย

“เข้ารับการตรวจเลือก” หมายความว่า เข้ารับการตรวจเลือกเพื่อรับราชการเป็นทหาร กองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

“เข้ารับการเตรียมพล” หมายความว่า เข้ารับการระดมพล เข้ารับการตรวจสอบพล เข้ารับการฝึกวิชาทหาร หรือเข้ารับการทดลองความพร้อมพร้อม ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

“ลาติดตามคู่สมรส” หมายความว่า ลาติดตามสามีหรือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศหรือทางราชการสั่งให้ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไปตามความต้องการของทางราชการตามพระราชกฤษฎีกา เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลา ราชการ แต่ไม่รวมถึงกรณีที่คู่สมรสลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ

ข้อ ๖ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการตำรวจตามกฎหมาย ว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม มีเหตุพิเศษซึ่งจะต้องวางหลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลาประเภทใดเพิ่มเติมหรือแตกต่าง ไปจากที่ระเบียบนี้กำหนด ให้ดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้กำหนดระเบียบเป็นการเฉพาะได้ ทั้งนี้ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๗ การลาทุกประเภทตามระเบียบนี้ ถ้ามีกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดเกี่ยวกับการลาประเภทใดไว้เป็นพิเศษ ผู้ลาและผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลานั้นด้วย

ข้อ ๘ ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลา และการใช้อำนาจพิจารณาหรืออนุญาต การลาสำหรับข้าราชการแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามตารางที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีข้าราชการหลายประเภท ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาต การลาของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นมีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาสำหรับข้าราชการ ทุกประเภทที่อยู่ในสังกัดส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาตามระเบียบนี้ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ และมี เหตุจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจรอขออนุญาตจากผู้มีอำนาจอนุญาตได้ ให้ผู้ลาเสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้มี อำนาจอนุญาตชั้นเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณา และเมื่ออนุญาตแล้วให้แจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามระเบียบนี้ ทราบด้วย

ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลางจะมอบหมายหรือมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น เป็นผู้พิจารณาหรืออนุญาตแทนก็ได้โดยให้คำนึงถึงระดับตำแหน่งและความ รับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

การลาของข้าราชการในช่วงก่อนและหลังวันหยุดราชการประจำสัปดาห์หรือวันหยุดราชการ ประจำปีเพื่อให้วันหยุดต่อเนื่องกัน ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตใช้ดุลพินิจตามความเหมาะสม และจำเป็นที่จะอนุญาตให้ลาได้ โดยมีให้เสียหายแก่การปฏิบัติราชการ

ข้อ ๙ ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการ ณ หน่วยงานอื่นใดของทางราชการ หากประสงค์จะลาป่วย ลาคอลดบุตร ลากิจส่วนตัว ลาพักผ่อน หรือลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือ

เข้ารับการเตรียมพลในระหว่างเวลาไปช่วยราชการ ให้เสนอขออนุญาตลาต่อผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ไปช่วยราชการ แล้วให้หน่วยงานนั้นรายงานจำนวนวันลาให้หน่วยงานต้นสังกัดของผู้นั้นทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

การลาประเภทอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง ให้เสนอขออนุญาตลาต่อผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาของส่วนราชการเจ้าสังกัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับการลาประเภทนั้น

ข้อ ๑๐ การนับวันลาตามระเบียบนี้ให้นับตามปีงบประมาณ

การนับวันลาเพื่อประโยชน์ในการเสนอหรือจัดส่งใบลา อนุญาตให้ลา และคำนวณวันลาให้นับต่อเนื่องกันโดยนับวันหยุดราชการที่อยู่ในระหว่างวันลาประเภทเดียวกันรวมเป็นวันลาด้วย เว้นแต่การนับเพื่อประโยชน์ในการคำนวณวันลาสำหรับวันลาป่วยที่มีในวันลาป่วยตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ วันลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรวันลากิจส่วนตัว และวันลาพักผ่อน ให้นับเฉพาะวันทำการ

การลาป่วยหรือลากิจส่วนตัวซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน จะเป็นในปีงบประมาณเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่ง ถ้าจำนวนวันลาครั้งหนึ่งรวมกันเกินอำนาจของผู้มีอำนาจอนุญาตระดับใด ให้นำใบลาเสนอขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต

ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ลากิจส่วนตัวซึ่งมิใช่ลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ หรือลาพักผ่อน ซึ่งได้หยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนด ถ้ามีราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการระหว่างการลาก็ได้

การลาของข้าราชการที่ถูกเรียกกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลา ให้ถือว่าสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ เว้นแต่ผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นว่าการเดินทางต้องใช้เวลา ให้ถือว่าสิ้นสุดก่อนวันเดินทางกลับ

การลาครั้งวันในตอนเช้าหรือตอนบ่าย ให้นับเป็นการลาครั้งวันตามประเภทของการลานั้น ๆ

ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลา หากประสงค์จะยกเลิกวันลาที่ยังไม่ได้หยุดราชการ ให้เสนอขอยกเลิกวันลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา และให้ถือว่าการลาเป็นอันสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ

ข้อ ๑๑ เพื่อควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัด โดยมีสาระสำคัญตามตัวอย่างท้ายระเบียบนี้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ในกรณีจำเป็น หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดวิธีลงเวลาการปฏิบัติราชการ หรือวิธีควบคุมการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่จะต้องมีหลักฐานให้สามารถตรวจสอบวันเวลาการปฏิบัติราชการได้ด้วย

ข้อ ๑๒ การลาให้ใช้ใบลาตามแบบท้ายระเบียบนี้ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นหรือรีบด่วนจะใช้ใบลาที่มีข้อความไม่ครบถ้วนตามแบบหรือจะลาโดยวิธีการอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องส่งใบลาตามแบบในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ

ส่วนราชการอาจนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการเสนอใบลา อนุญาตให้ลา และยกเลิกวันลา สำหรับการลาป่วย ลาพักผ่อน หรือลากิจส่วนตัวซึ่งมิใช่ลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ ก็ได้ ทั้งนี้ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะต้องเป็นระบบที่มีความปลอดภัย รั่วซึมสามารถตรวจสอบตัวบุคคล และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการลาเป็นหลักฐานในราชการได้

ข้อ ๑๓ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศในระหว่างการลาตามระเบียบนี้ หรือในระหว่างวันหยุดราชการ ให้เสนอขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการ

ในกรณีที่ข้าราชการตามวรรคหนึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงให้เสนอขออนุญาตต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ถ้าเป็นหัวหน้าส่วนราชการให้เสนอขออนุญาตต่อปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี

การอนุญาตของหัวหน้าส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง เมื่ออนุญาตแล้วให้รายงานปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี ทราบด้วย

ข้อ ๑๔ การขออนุญาตไปต่างประเทศซึ่งอยู่ติดเขตแดนประเทศไทย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในท้องที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศนั้นมีอำนาจอนุญาตให้ข้าราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคในสังกัดจังหวัดหรืออำเภอนั้น ๆ ไปประเทศนั้นได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๗ วัน และ ๓ วัน ตามลำดับ

ข้อ ๑๕ ข้าราชการผู้ใดไม่สามารถมาปฏิบัติราชการได้นั้นเนื่องจากพฤติการณ์พิเศษซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไปในท้องที่นั้น หรือพฤติการณ์พิเศษซึ่งเกิดขึ้นกับข้าราชการผู้นั้นและมีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือความผิดของข้าราชการผู้นั้นเอง โดยพฤติการณ์พิเศษดังกล่าวร้ายแรงจนเป็นเหตุขัดขวางทำให้ไม่สามารถมาปฏิบัติราชการ ณ สถานที่ตั้งตามปกติ ให้ข้าราชการผู้นั้นรับรายงานพฤติการณ์ที่เกิดขึ้นรวมทั้งอุปสรรคขัดขวางที่ทำให้มาปฏิบัติราชการไม่ได้ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการทันทีในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ข้าราชการตามวรรคหนึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงให้รายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ถ้าเป็นหัวหน้าส่วนราชการให้รายงานต่อปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หรือหัวหน้าส่วนราชการ เห็นว่าการที่ข้าราชการผู้นั้นไม่สามารถมาปฏิบัติราชการได้เป็นเพราะพฤติการณ์พิเศษตามวรรคหนึ่งให้สั่งให้การหยุดราชการของข้าราชการผู้นั้นไม่นับเป็นวันลาตามจำนวนวันที่ไม่มาปฏิบัติราชการได้นั้นเนื่องจากพฤติการณ์พิเศษดังกล่าว ถ้าเห็นว่าไม่เป็นพฤติการณ์พิเศษ ให้ถือว่าวันที่ข้าราชการผู้นั้นไม่มาปฏิบัติราชการเป็นวันลากิจส่วนตัว

ข้อ ๑๖ การให้ได้รับเงินเดือนระหว่างการลา ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน

หมวด ๒ ประเภทการลา

ข้อ ๑๗ การลาแบ่งออกเป็น ๑๑ ประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) การลาป่วย
- (๒) การลาคลอดบุตร
- (๓) การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร
- (๔) การลากิจส่วนตัว
- (๕) การลาพักผ่อน
- (๖) การลาอุปสมบทหรือการลาไปประกอบพิธีฮัจญ์
- (๗) การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล
- (๘) การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน
- (๙) การลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ
- (๑๐) การลาติดตามคู่สมรส
- (๑๑) การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

ส่วนที่ ๑ การลาป่วย

ข้อ ๑๘ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาป่วยเพื่อรักษาตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็น จะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่ข้าราชการผู้ขอลามีอาการป่วยจนไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว

การลาป่วยตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองของแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแนบไปกับใบลาด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเห็นสมควรผู้มีอำนาจอนุญาตจะสั่งให้ใช้ใบรับรองของแพทย์อื่นซึ่งผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นชอบแทนก็ได้

การลาป่วยไม่ถึง ๓๐ วัน ไม่ว่าจะเป็นการลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งติดต่อกัน ถ้าผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นสมควร จะสั่งให้มีใบรับรองของแพทย์ตามวรรคสามประกอบใบลา หรือสั่งให้ผู้ลาไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตก็ได้

ส่วนที่ ๒

การลาคลอตบุตร

ข้อ ๑๙ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาคลอตบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว โดยไม่ต้องมีใบรับรองของแพทย์

การลาคลอตบุตรจะลาในวันที่ลาคลอต ก่อน หรือหลังวันที่ลาคลอตบุตรก็ได้ แต่เมื่อรวมวันลาแล้ว ต้องไม่เกิน ๙๐ วัน

ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาคลอตบุตรและได้หยุดราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้ลาคลอตบุตรตามกำหนด หากประสงค์จะขอยกเลิกวันลาคลอตบุตรที่หยุดไป ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตอนุญาตให้ยกเลิกวันลาคลอตบุตรได้ โดยให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลากิจส่วนตัว

การลาคลอตบุตรคาบเกี่ยวกับการลาประเภทใดซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาประเภทนั้น ให้ถือว่า การลาประเภทนั้นสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอตบุตรตั้งแต่วันเริ่มวันลาคลอตบุตร

ส่วนที่ ๓

การลาไปช่วยเหลือภริยาที่ลาคลอตบุตร

ข้อ ๒๐ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ลาคลอตบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ลาคลอตบุตร และให้มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่ลาคลอตบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

ผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคหนึ่งอาจให้แสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุญาตด้วยก็ได้

ส่วนที่ ๔

การลากิจส่วนตัว

ข้อ ๒๑ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลากิจส่วนตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทัน จะเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมระบุเหตุจำเป็นไว้ แล้วหยุดราชการไปก่อนก็ได้ แต่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว

ในกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่อาจเสนอหรือจัดส่งใบลาก่อนตามวรรคหนึ่งได้ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตทันทีในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ

ข้อ ๒๒ ข้าราชการที่ลาคลอตบุตรตามข้อ ๑๙ แล้ว หากประสงค์จะลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตร ให้มีสิทธิลาต่อเนื่องจากการลาคลอตบุตรได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ

ส่วนที่ ๕

การลาพักผ่อน

ข้อ ๒๓ ข้าราชการมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีงบประมาณหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ เว้นแต่ข้าราชการดังต่อไปนี้ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการยังไม่ถึง ๖ เดือน

- (๑) ผู้ซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครั้งแรก
- (๒) ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพราะเหตุส่วนตัว แล้วต่อมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการอีก
- (๓) ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง แล้วต่อมาได้บรรจุเข้ารับราชการอีกหลัง ๖ เดือน นับแต่วันออกจากราชการ
- (๔) ผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น นอกจากกรณีไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และกรณีไปปฏิบัติงานใดๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ แล้วต่อมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการอีก

ข้อ ๒๔ ถ้าในปีใดข้าราชการผู้ใดมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วแต่ไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อไปได้ แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ

สำหรับผู้ที่ได้รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธินำวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ

ข้อ ๒๕ ให้ข้าราชการที่ประจำการในต่างประเทศในเมืองที่กำลังพัฒนาซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคแอฟริกา ลาตินอเมริกา และอเมริกากลาง หรือเมืองที่มีความเป็นอยู่ยากลำบาก เมืองที่มีความเป็นอยู่ไม่ปกติ และเมืองที่มีสถานการณ์พิเศษ มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีหนึ่งได้เพิ่มขึ้นอีก ๑๐ วันทำการ สำหรับวันลาตามข้อนี้มีให้นำวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อไป

การกำหนดรายชื่อเมืองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๒๖ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาพักผ่อน ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้

ข้อ ๒๗ การอนุญาตให้ลาพักผ่อน ผู้มีอำนาจอนุญาตจะอนุญาตให้ลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้ โดยมีให้เสียหายแก่ราชการ

ข้อ ๒๘ ข้าราชการประเภทใดที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและมีวันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาคการศึกษาเกินกว่าวันลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

ส่วนที่ ๖

การลาอุปสมบทหรือการลาไปประกอบพิธีฮัจย์

ข้อ ๒๙ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา หรือข้าราชการที่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งประสงค์จะลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตก่อนวันอุปสมบทหรือก่อนวันเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

ส่วนที่ ๗

การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

ข้อ ๓๑ ข้าราชการที่ได้รับหมายเรียกเข้ารับการตรวจเลือก ให้รายงานลาต่อผู้บังคับบัญชา ก่อนวันเข้ารับการตรวจเลือกไม่น้อยกว่า ๔๘ ชั่วโมง ส่วนข้าราชการที่ได้รับหมายเรียกเข้ารับการเตรียมพลให้รายงานลาต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๔๘ ชั่วโมงนับแต่เวลารับหมายเรียกเป็นต้นไป และให้ไปเข้ารับการตรวจเลือก หรือเข้ารับการเตรียมพลตามวันเวลาในหมายเรียกนั้นโดยไม่ต้องรอรับคำสั่งอนุญาต และให้ผู้บังคับบัญชาเสนอรายงานลาไปตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หรือหัวหน้าส่วนราชการ

ในกรณีที่ข้าราชการตามวรรคหนึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงให้รายงานลาต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ถ้าเป็นหัวหน้าส่วนราชการให้รายงานลาต่อปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๒ เมื่อข้าราชการที่ลาพ้นจากการเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพลแล้ว ให้มารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการตามปกติต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๗ วัน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็น ปลัดกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หัวหน้าส่วนราชการ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามข้อ ๓๑ อาจขยายเวลาให้ได้แต่รวมแล้วไม่เกิน ๑๕ วัน

ส่วนที่ ๘

การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน

ข้อ ๓๓ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ในประเทศหรือต่างประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ ยกเว้นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาต

การอนุญาตของหัวหน้าส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง เมื่ออนุญาตแล้วให้รายงานปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี ทราบด้วย

ในกรณีที่ข้าราชการตามวรรคหนึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ถ้าเป็นหัวหน้าส่วนราชการให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาต

ส่วนที่ ๙

การลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ข้อ ๓๔ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาอนุญาต โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

ข้อ ๓๕ ข้าราชการที่ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศที่มีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี เมื่อปฏิบัติงานแล้วเสร็จ ให้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันครบกำหนดเวลาและให้รายงานผลเกี่ยวกับการลาไปปฏิบัติงานให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การรายงานผลเกี่ยวกับการลาไปปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้แบบรายงานตามที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๓๕ ข้าราชการที่ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศที่มีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี เมื่อปฏิบัติงานแล้วเสร็จ ให้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันครบกำหนดเวลาและให้รายงานผลเกี่ยวกับการลาไปปฏิบัติงานให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การรายงานผลเกี่ยวกับการลาไปปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้แบบรายงานตามที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ส่วนที่ ๑๐

การลาติดตามคู่สมรส

ข้อ ๓๖ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาติดตามคู่สมรส ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ลาได้ไม่เกิน ๒ ปี และในกรณีจำเป็นอาจอนุญาตให้ลาต่อได้อีก ๒ ปี แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกิน ๔ ปี ถ้าเกิน ๔ ปีให้ลาออกจากราชการ

ในกรณีที่ข้าราชการตามวรรคหนึ่งเป็นปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรงให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ข้อ ๓๗ การพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการลาติดตามคู่สมรส ผู้มีอำนาจอนุญาตจะอนุญาตให้ลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้โดยมิให้เสียหายแก่ราชการ แต่เมื่อรวมแล้วจะต้องไม่เกินระยะเวลาตามที่กำหนดในข้อ ๓๖ และจะต้องเป็นกรณีที่คู่สมรสอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือปฏิบัติงานในต่างประเทศเป็นระยะเวลาติดต่อกัน ไม่ว่าจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติงานในประเทศเดียวกันหรือไม่

ข้อ ๓๘ ข้าราชการที่ได้ลาติดตามคู่สมรสครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๓๖ ในระหว่างเวลาที่คู่สมรสอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติงานในต่างประเทศติดต่อกันคราวหนึ่งแล้ว ไม่มีสิทธิขอลาติดตามคู่สมรสอีก เว้นแต่คู่สมรสจะได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติงานประจำในประเทศไทย แล้วต่อมาได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศอีก จึงจะมีสิทธิขอลาติดตามคู่สมรสตามข้อ ๓๖ ได้ใหม่

ส่วนที่ ๑๑

การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

ข้อ ๓๙ ข้าราชการผู้ใดได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ หากข้าราชการผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ แล้วแต่กรณี มีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน

ข้าราชการที่ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุอื่น นอกจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง และผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาแล้วเห็นว่ายังสามารถรับราชการต่อไปได้ หากข้าราชการผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตพิจารณาให้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพดังกล่าวครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน

หลักสูตรตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องเป็นหลักสูตรที่ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์การกุศลอื่นเป็นสาธารณะหรือสถาบันที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของทางราชการ เป็นผู้จัด หรือร่วมจัด

ข้อ ๔๐ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพตามข้อ ๓๙ ให้เสนอหรือ จัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตพร้อมแสดงหลักฐานเกี่ยวกับ หลักสูตรที่ประสงค์จะลา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เพื่อพิจารณาอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงจะหยุดราชการเพื่อไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้

หมวด ๓

การลาของข้าราชการการเมือง

ข้อ ๔๑ การลาทุกประเภทและการไปต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี ให้อยู่ในดุลพินิจ ของนายกรัฐมนตรี และแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๔๒ การลาทุกประเภทและการไปต่างประเทศของข้าราชการการเมือง ให้เป็นอำนาจ ของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หรือในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ข้อ ๔๓ การลาทุกประเภทและการไปต่างประเทศของข้าราชการการเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครหรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕
ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๒๒ ง วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๔

เกร็ดความรู้ทั่วไป

อดีตรองนายกรัฐมนตรี นายวิชณุ เครืองาม ประธานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ขณะนั้นกล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง เอกลักษณ์ของชาติ ในการสัมมนา เรื่อง “ทิศทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ” เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ณ ห้อง ภานุรังษี โรงแรมรอยัลริเวอร์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งได้ให้เกร็ดความรู้เกี่ยวกับเรื่อง “ธงชาติ” ไว้ น่าจะเป็นประโยชน์ในการรณรงค์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประดับธงชาติอย่างถูกต้อง และด้วยความภาคภูมิใจต่อไป

...ผมนึกอะไรขึ้นมาได้อย่างหนึ่ง ท่านนายกรัฐมนตรีได้เล่าเรื่องให้ที่ประชุม คณะรัฐมนตรีฟังมาหลายเดือนแล้วว่า ท่านสังเกตเวลาท่านไปต่างประเทศจะเห็นธงชาติของประเทศนั้น ๆ ติดทั่วไปหมด ถามว่า วันเทศกาลอะไร เขาบอกว่า ไม่หรอก ติดอย่างนี้ทุกวัน ท่านก็บอกว่าสะอีกทันที เพราะเมืองไทยชักธงกันมาก ๆ เมื่อไรก็รู้ว่าวันนี้หยุดราชการ ไม่เฉลิมพระชนมพรรษา ก็มาชุมนุมอะไรกันสักอย่างหนึ่งได้หยุดราชการ ชักธงที่วันหยุดราชการทุกที ท่านบอกว่า ท่านไปประชุมที่สหรัฐอเมริกา ในห้องประชุมที่นั่งอยู่ก็มีธงชาติผืนใหญ่ซึ่งไว้ข้างหลังใหญ่มาก ๆ

จนชมคนที่นั่งหมด ล่าสุดที่ท่านรู้สึกทงไม่ได้คือท่านไปฝรั่งเศส กลับมาท่านบอกเลยว่าไปที่อื่นก็ยังไม่เคยรู้สึกมากนักมันสะดวกแต่ยังไม่ถึงสะอีกไปฝรั่งเศสแล้วมันสะอีก เพราะบังเอิญธงชาติฝรั่งเศสเหมือนธงชาติไทย แดง ขาว น้ำเงิน เขาติดกันไปทั่วกันหมด ท่านก็ถามว่า เทศกาลอะไร เขาบอกว่า ไม่ใช่เทศกาลเพราะถ้ามีเทศกาลจะติดธงชาติมากกว่านี้อีก ท่านบอกว่าท่านไปชอบปิ้งที่ห้างสรรพสินค้า เขาก็ติดธงแขวนหน้าโรงแรมก็มี กระทรวง ทบวง กรมมีหมด แล้วทำให้คนผ่านไปผ่านมา คนต่างชาตก็รู้ดีว่านี่คือ ฝรั่งเศส คนฝรั่งเศสก็รู้ดีว่านี่คือ ฝรั่งเศส กลับมาท่านก็นำเรื่องนี้เข้า ครม. ถามว่าใครเกี่ยวข้องลงไปดูที่ชื่อว่า ระเบียบกฎหมาย เรื่องธงชาติ เขาว่าอย่างไร ทำไมเมืองไทยจึงมีแค่ชักธง แปะโดมงเข้าขึ้นยอดเสา หกโดมงเย็นชักธงลง นอกนั้นไม่เห็นธงชาติเลย เสาร์-อาทิตย์ ไม่มีชักธงขึ้น-ลง ไม่เห็นธงเลย และที่สำคัญต่างประเทศนั้นธงชาติเขาก็สามารถนำไปติดบนกระดาดห่อของขวัญ หรือบนวัสดุสินค้าได้ แต่ติดอย่างเหมาะสมนะ ถ้าทำเป็นกางเกงในก็มากไป ติดอย่างเหมาะสมแล้วจะทำให้ธงชาตินั้น ๆ ติดหูติดตาคนทั่วไป เห็นปั๊บ รู้ปั๊บเมืองไทยทำได้ไหม

ท่านก็มอบหมายให้ผมไปตรวจสอบ ก็ตรวจสอบพบว่า อ้อมีพระราชบัญญัติธง และพระราชบัญญัติธงบอกว่าจะไปติดไปแขวนที่ไหนให้ไปออกระเบียบ อ้อมีระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีระเบียบนั้นก็บอกหมดธงชาติไทยจะต้องติดอย่างนั้น แขนงอย่างนั้น ประดับอย่างนั้น ชักตอนนั้น ชักขึ้น-ลง อะไรก็ตามมีหมด ผมให้ทฤษฎีไปตรวจสอบดูว่าถ้าจะเอาธงชาติติดบนกระดาดห่อของขวัญ บนกล่องของขวัญบนอะไรนี่จะได้ไหมขัดพระราชบัญญัติแม่บทไหม ไม่ขัด แต่ขัดระเบียบ ก็แก้ระเบียบเสียสิ ก็แก้ได้ บัดนี้เราแก้แล้ว เอาไปใช้กับสินค้าก็ได้ แต่ใช้อย่างเหมาะสมแล้วก็ขออนุญาตก่อน บางทีอาจจะต้องขออนุญาต กระทรวงพาณิชย์ บางทีอาจจะขอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี บางทีขอกระทรวงวัฒนธรรม เพราะเขาจะดูความเหมาะสม เราจะต้องดูสินค้าที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI นะ เชิญทำเชิญติดไปเลย ให้ธงชาติไทยไปทั่ว

อย่างเสื้อนี่นะ ท่านนายกรัฐมนตรีเอามาให้ดูเลย เสื้อห้าตัวต่อไปนี้ มาจากห้าประเทศ ตัวสุดท้ายมาจากประเทศไทย ตัวที่หนึ่ง “Made in U.S.A.” เสื้อตัวที่สอง Made in ...อะไรก็ไม่รู้ แต่มีธง มีดาว อ่านปั๊บ รู้ปั๊บ “จีน” เสื้อตัวที่สามติดธงบังกลาเทศผมก็ไม่รู้ธงบังกลาเทศเป็นอย่างไร แต่มีธงบังกลาเทศเล็ก ๆ ติดอยู่ เสื้อตัวที่สี่มาจากฟิลิปปินส์ มีธงฟิลิปปินส์เล็ก ๆ ติดอยู่ข้างใน เสื้อตัวที่ห้า “Made in Thailand” ก็มีคำถามว่า ถ้ามีธงเล็ก ๆ ติดอยู่นะ เสียอะไรไหม บางคนบอกไม่ได้ บาบ

ไม่เหมาะสมก็มันอยู่ข้างในปกเสื้อนี่นะ ยิ่งผูกเนคไทแล้ว ไม่มีใครเห็น มันบาปตรงไหน มันไม่เหมาะสมตรงไหน มันขัดอะไร และเสื้อที่ “Made in Thailand” ไปวางขายอยู่ แม้กระทั่งในห้าง Harrod นะ ขายกระทั่งในห้าง Macy ก็ทำไมไม่ให้คนที่มาซื้อไปนำเขาได้รู้ว่า เออธงไทยเป็นอย่างนี้ เพราะคำว่า Made in Thailand เขาก็รู้ว่า Thailand เขาไม่รู้ด้วยซ้ำว่าอยู่ที่ไหน ถ้าได้เห็นธงไทยบ่อยๆ ติดตาเขา มันก็จะรู้สึกอะไรบางอย่าง

เรื่องสินค้าเรื่องหนึ่ง เรื่องธงรงค์ให้รัก และชักธงนี่นะอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องทำท่านกำชับสิบครั้งแล้ว เมื่อวานนี้เป็นครั้งที่สิบ ในคณะรัฐมนตรีว่า ที่ท่านสั่งไปท่านไม่เห็นมีอะไร คืบหน้าเลย ผมก็ยิ้ม ที่ยิ้มนี้ก็ไม่รู้จะอย่างไร ในที่สุดท่านก็ว่ามัวแต่ยิ้มนี่นะ สิบครั้งแล้วนะ ยังไม่เห็นปัก-ชักธงกันทั่ว ที่เห็นชักธงไทยมากที่สุดในวันนี้โดยไม่เกี่ยวกับวันหยุดนักขัตฤกษ์ คือ ทำเนียบรัฐบาล ปู่โง่ นายกรัฐมนตรีทำเนียบไม่ชักได้หรือ วันนี้ใครไปทำเนียบรัฐบาล จะเห็นธงรอบเลย สะพริบสะพรั่งเต็มไปหมด ที่หน้าห้องผมก็ว่าจะปักสักอันหนึ่ง แต่กระทรวง ทบวง กรมอื่นยังไม่เห็น มีใครปักใครชัก (ธง) ท่านนายกรัฐมนตรีสั่ง เมื่อวานนี้ โรงแรม ห้างสรรพสินค้า สถานีรถไฟ รถโดยสาร รถเมล์ ให้ปัก มีผู้ใจกล้ายกมือถามว่า “ท่านนายกฯครับ ที่ชักขึ้นแปดโมงเช้า และชักลงตอนหกโมงเย็น ยังต้องทำกันอยู่หรือเปล่า ท่านบอกว่า “ก็ทำกันต่อ” แต่ว่านอกจากชักธงขึ้น ชักธงลง น่าจะมีที่เป็นทำแขวน

มีเสาธงสั้น ๆ เหมือนขนาดพลองลูกเสือ แล้วมีธงไทยติดอยู่ แขนงอยู่หน้ากระทรวง ทบวง กรม ยกตัวอย่างกระทรวงศึกษาธิการ สมัยหนึ่งเคยคิดทำเสาธงสูงที่สุดในโลกนะ วันนี้ธงนั้นก็ชักขึ้นแปดโมงเช้า แล้วหกโมงเย็นชักลง พอทุ่มหนึ่งผ่านไปก็ไม่เห็นธงชาติ ผ่านมา เสาธออาทิตย์ ก็ไม่เห็น ก็ที่กำแพงเสมาธรรมจักรที่รั้วริมถนนราชดำเนินหาเสาเล็ก ๆ เป็นทำแทนไปปักธงชาติไทยไว้สักอันหนึ่งไม่ได้รี วันนี้ต้องได้แล้วไม่ได้นะ ไม่ได้แล้วนะ ท่านนายกฯ ก็ถามผมว่า ใครรับผิดชอบ ทุกคนชี้มาที่ผม ผมก็ชี้ไปที่ท่านปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนี่นะ ว่าท่านรับผิดชอบ วันนี้ท่านปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ท่านก็เตรียมการแล้ว คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติจะมีอนุกรรมการชุดใหม่ โผล่มาอีกหนึ่งชุด คือ “อนุกรรมการเรื่องธง” แล้วก็กำลังจะมีผลงานสำคัญอันนี้ดีมาก ผมเล่าให้ ครม. ฟัง ท่านนายกฯ ชอบใจมาก คือมีพิพัตถ์ธง เพราะว่าธงนะไม่ได้มีแค่ธงชาตินะ ธงมหाराชใหญ่ มหาราชน้อย นายก รัฐมนตรี ประธานศาลฎีกา คุณอุทัย พิมพ์ใจชน มีธงประจำตำแหน่งเขียนไว้ในกฎหมาย แล้วไม่มีคนรู้ ทุกคนเขินไม่กล้าเอามาปัก เอามาชักหน้ารถตัวเองนะ มันมีอยู่และยังธงของทหารอีก ควรทำเป็นพิพัตถ์ให้คนไปดูให้เห็นธงชาติไทย ธงช้าง ธงอะไรกัน สมัยก่อน สมัยพระพุทธเลิศหล้า สมัยสมเด็จพระนารายณ์ ธงมันเป็นอย่างไร ปัก ชัก ให้เห็นอยู่ในพิพัตถ์ ในที่สุดผมก็กราบเรียนท่านนายกฯ ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีว่า

ท่านอดใจสักนิดเถอะครับ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ นั้นจะรณรงค์ปักธงกันทั่วประเทศ ท่านนายกฯ ถามว่า “ทำไมต้องรอวันที่ ๑” สิ่งวันนี้ทำไมไม่ปักพรุ่งนี้ ผมบอกว่าทำธงยังไม่เสร็จ ที่จริงผมกราบเรียนท่านนายกฯ ด้วยนะว่า วันนี้เสาธงชาติที่ผมมีความรู้สึกว่าสูงสง่าสวยกำลังดี ไม่มาก ไม่น้อย แล้วธงถูกลักษณะของธง ทั้งกว้าง ทั้งยาว สีน้ำเงินเป็น ๒ เท่าของสีแดง อะไร ต่ออะไรเป๊ะ แล้วน้ำเงินก็คือน้ำเงินไม่ใช่อยู่ไป ๆ จางไปเป็นฟ้า สีแดงมิใช่อยู่ไป ๆ จางเป็นสีชมพู ธงชาติที่ปักอยู่หน้ากระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา นั่นคือแบบอย่าง วันนี้ถ้าเราขึ้นทางด่วนข้ามสะพานพระรามเก้า ไปฝั่งธนบุรี พอลงสะพานปั้เห็นตึกเพชรทางขวามือ ธนาคราสกรไทย มีธงใหญ่สูงสวยสง่างาม ดีหมดทุกอย่าง เสียอย่างเดียว สีน้ำเงินตรงกลางเป็นสีฟ้า

การรณรงค์ ก็ต้องทำให้ถูก เพราะฉะนั้นผมก็กราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรีว่าขอเป็นวันที่ ๑ ท่านทั้งหลายอยู่กันตรงนี้ช่วยผมนิดหนึ่ง วันที่ ๑ ชักธงกันหน่อยให้เป็นนิสัย ตื่นขึ้นมาชักธง ปักมันไว้ตลอดไม่ต้องเก็บครับ ช่วยอะไรเยอะนะครับ ท่านอาจจะไม่ทันได้นึก และผมก็กราบเรียนท่านนายกฯ ว่า ผมขอวันที่ ๑ เป็นวันปฐมฤกษ์ เบิกฟ้า เพราะมันมีความหมายมาก ความหมายที่ ๑ ทำตอนนี้ไม่ทันมันต้องทำวันที่ ๑ ประการที่ ๒ วันที่ ๑ สิงหาคม รัฐบาลประกาศเป็นวันสตรีไทย เข้าสู่เขตงานเฉลิมพระชนมพรรษา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะปักกันอยู่แล้วก็ปักกันตลอดและปักเรื่อยไป แต่ความหมายที่สำคัญที่สุดที่คนไทย ควรจะตื่นมาแล้วเอาธงปักหรือชักในวันที่ ๑ สิงหาคม คือวันที่ ๑ สิงหาคม ปีนี้เป็นวันที่ประเทศไทยปลดปล่อยหนี้สินทุกบาท ทุกสตางค์จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นวันแรก ก็ไม่ใช่เรื่องใหญ่โต มีหนี้ก็ใช้หนี้ แต่มันมีความหมายมากเหลือ เกินกับการที่เราใช้หนี้ก่อนกำหนด ๒ ปี ไม่อย่างนั้นอีก ๒ ปี ก็ต้องใช้ IMF ถามมาว่า ทำไมถึงต้องรีบใช้ ดอกเบี้ยก็ถูก ไม่ต้องรีบ เอาเงินไปทำอย่างอื่นก่อน ไปหมุนก่อนก็ได้ ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่าไม่ได้ เมื่อเรามี เราต้องใช้ ความหมายประการที่ ๑ คือ

เราหมดพันธนาการที่ IMF มาบอกเราไว้เยอะ เหลือเกินว่าต้องทำโน่นต้องทำนี่ ประการที่ ๒ มันแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของคนไทย ในประชาคมโลกว่าเราเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจดี มีเครดิต มีชื่อเสียง เพราะวันหนึ่ง IMF นี่ก็แม้กระทั่งว่าเราจะโกงหนี้และวันนี้ เราใช้หนี้ก่อนกำหนด ๒ ปี เพราะฉะนั้นวันที่ ๑ มันนำชักธงชาติไทยเพื่อเอกลักษณ์ไทย หรือไม่ละครับ ผมก็ขอฝากทั้งหมดนี้ไว้ให้ท่านทั้งหลายพินิจพิเคราะห์อภิปรายกัน เราใช้เวลา มายาวนาน ก็ขอให้ท่านทั้งหลายเข้าสู่ ช่วงของการสัมมนาต่อไป

ขอขอบคุณครับ

ภาคผนวก

๑. บทสรุปรายงานการศึกษาโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำแผนงานการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๑. สารสำคัญของโครงการฯ

เอกลักษณ์ของชาติ เป็นลักษณะที่แสดงถึงความเด่นและดีงามเฉพาะที่ร่วมกันของชาติไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับประชากร ดินแดน ศิลปวัฒนธรรม ภาษาไทย ความเป็นเอกราชและอธิปไตย เกียรติภูมิของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นชาติที่มีความแตกต่างจากชาติอื่น ช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุข ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทรและมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาได้จนถึงทุกวันนี้ ดังนั้น เพื่อให้นโยบายเรื่องดังกล่าวมีความชัดเจนและสอดคล้องเชื่อมโยงกันทุกระดับ ทั้งนโยบายในประเทศและนโยบายการต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายที่มุ่งสร้างความมั่นคงของชาติ อย่างยั่งยืน สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ (สอช.) และคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สถาบันหลักของประเทศ ประกอบด้วย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงได้จัดทำโครงการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนการจัดทำแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติที่พร้อมนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสถานการณ์ และปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของชาติ และทบทวนผลการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในช่วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน) ๒) เพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และ ๓) เพื่อจัดทำแผนงาน / โครงการที่สำคัญ (Flagship Projects) สำหรับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั้งนี้ มีเป้าหมายยกร่างแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติที่พร้อมนำไปสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป โดยมีขอบเขตในการดำเนินงาน คือ

๑) การศึกษาบริบทการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของชาติ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น และการค้นคว้าข้อมูลจากผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ขององค์กร หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษา ทบทวน และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในช่วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน)

๓) การศึกษา วิเคราะห์การดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และสรุปบทเรียนจากความสำเร็จ และข้อผิดพลาดในอดีตและปัจจุบัน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานในระยะต่อไปให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๔) ยกร่างกรอบแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนกลไกการบริหารจัดการแผนฯ เพื่อขับเคลื่อนแผนฯ ดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๕) จัดการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิในลักษณะ Focus Group เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการยกร่างแผนฯ ดังกล่าว และดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาประเด็นเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนมากขึ้น

๖) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานตามลำดับ เพื่อนำมาปรับปรุงร่างแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๗) นำเสนอให้คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการ ๗ เดือน นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา (ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม - ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔) ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการฯ คือ

(๑) สร้างความเข้าใจกับฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหารในเรื่องที่เกี่ยวกับสถานการณ์ และปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของชาติ และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของ

ผู้รับผิดชอบในระดับนโยบายและผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) สร้างความชัดเจนและความต่อเนื่องในการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและพร้อมนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

(๓) เป็นประโยชน์ต่อการติดตามและประเมินผลแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ โดยเฉพาะการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการในระดับต่าง ๆ

๒. กรอบแนวคิดในการศึกษา

คณะที่ปรึกษาโครงการฯ ได้ศึกษาและทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนงานการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนที่สำคัญ คือ

๑) ส่วนการศึกษาวิเคราะห์ ประกอบด้วย การศึกษาผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ โดยศึกษาทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๔ – ปัจจุบัน) ซึ่งพิจารณาการดำเนินงานที่สำคัญ ผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์นโยบายและปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งส่วนที่เป็นปัจจัยหรือเงื่อนไขภายในและภายนอกสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured In-depth Interview) เป็นการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในระยะต่อไป

๒) เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบการเรียบเรียงข้อมูลสำคัญเพื่อยกร่างแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติที่มีเนื้อหาสาระของแผนฯ ดังกล่าวคือ วิสัยทัศน์ (Identifying Vision) เป้าประสงค์ (Goal Setting) พันธกิจ (Mission Revision) ยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) และแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยระบุเนื้องาน (Tasks) และกำหนดบทบาท (Roles) และหน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities) ของหน่วยงาน

เจ้าภาพ และหน่วยงานสนับสนุน หรือหน่วยงานเจ้าภาพร่วมในแต่ละยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยมีแผนงาน/โครงการที่สำคัญ (Flagship Project) ที่เหมาะสมและมีความพร้อมดำเนินงาน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๓. สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในระยะ ๕ ปีต่อไป (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

การศึกษาประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ จำเป็นต้องพิจารณาวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ก่อผลกระทบต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งเป็นสถานการณ์ภาพรวมในระดับโลก โดยมีกระแสการเปลี่ยนแปลงหลายประการที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ภายในประเทศ ประกอบด้วย

๓.๑ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในภาพรวมระดับโลก ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงกฎกติกาใหม่ของโลกโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม เศรษฐกิจโลกได้ปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจแบบหลายศูนย์กลางโดยเฉพาะภูมิภาคเอเชียซึ่งทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น สังคมผู้สูงอายุของโลกและสังคมไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกอย่างต่อเนื่อง ภาวะโลกร้อนซึ่งทำให้อุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้นส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวนและก่อให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรง และวิกฤตความสมดุลของพลังงานและอาหารของประชากรโลก โดยประเด็นความมั่นคงทางอาหารและพลังงานโลกมีแนวโน้มจะเป็นปัญหาสำคัญ การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติเป็นภัยคุกคามประชาคมโลก และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

๓.๒ การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศ จากการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ พบว่า ประเทศไทยเผชิญการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเมือง และการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ ที่ส่งผลถึงความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทย และสภาพแวดล้อมของการพัฒนาในช่วงต่อไป ได้แก่

๑) สังคมไทยได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ในภาคีการพัฒนาต่างๆ อย่างกว้างขวาง

๒) เศรษฐกิจไทยมีภูมิคุ้มกันด้านการเงินจากการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องหลังจากวิกฤติปี ๒๕๔๐ การเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากภาคเศรษฐกิจในประเทศ และการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น

๓) ในระยะต่อไปไทยมีความเสี่ยงเรื่องเสถียรภาพด้านการคลังและการเงิน

๔) ภาคบริการและเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มศักยภาพ

ทางเศรษฐกิจ

- ๕) โครงสร้างประชากรไทยมีสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่วัยเด็กวัยแรงงานลดลง และภาวะอนามัยเจริญพันธุ์รวมอยู่ต่ำกว่าระดับทดแทน
- ๖) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้การพัฒนาประเทศมีแนวโน้มเผชิญกับภาวะถดถอย เนื่องจากผลิตภาพแรงงานต่ำและขาดแคลนกำลังคนในอนาคต
- ๗) สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงจากสังคมเครือญาติไปสู่สังคมปัจเจกมากขึ้น
- ๘) การพัฒนาศักยภาพคนไทยยังมีปัญหาคุณภาพการศึกษาและสติปัญญาของเด็ก ผลิตภาพในวัยแรงงานต่ำ และประชาชนยังมีพฤติกรรมดำรงชีวิตที่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย
- ๙) การดำรงชีวิตของประชาชนมีภูมิคุ้มกันด้านสุขภาพที่ต่ำถึง
- ๑๐) ครอบครัวไทยค่อนข้างเปราะบางในการทำหน้าที่เป็นโครงข่ายคุ้มครองของสังคม
- ๑๑) เด็กและเยาวชนไทยถูกดำเนินคดียาเสพติดเพิ่มมากขึ้น
- ๑๒) สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงเชื่อมโยงวิถีชีวิตไทยเข้ากับวัฒนธรรมจากนานาอารยประเทศที่มีความหลากหลายมากขึ้น
- ๑๓) เศรษฐกิจและสังคมโลกที่ได้ปรับเปลี่ยนจาก “สังคมเกษตรกรรม” สู่ “สังคมอุตสาหกรรม” และ “สังคมฐานความรู้” ทำให้วัฒนธรรมของโลกแพร่เข้าสู่ประเทศไทยผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์อย่างรวดเร็วเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมไทยทั้งทางด้านวิถีชีวิต ทักษะคติ ความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรม การบริโภคของคนไทย
- ๑๔) สังคมไทยให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและระบบธรรมาภิบาลมากขึ้น ส่งผลให้ภาคเอกชนเริ่มดำเนินธุรกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น
- ๑๕) ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากรและโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรนำมาสู่ปัญหาความขัดแย้งในสังคม
- ๑๖) สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรม
- ๑๗) ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังประสบภาวะเสื่อมโทรม
- ๑๘) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลซ้ำเติมให้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

๑๙) ภาวะโลกร้อนจะส่งกระทบต่อการผลิตภาคเกษตร ทำให้เกิดความยากจน การย้ายถิ่นและการบุกรุกป่าเพิ่มขึ้น

๒๐) ประเทศไทยยังพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูง ทำให้ขาดความมั่นคงทางด้านพลังงาน

๒๑) ประเทศไทยยังคงมีความมั่นคงด้านอาหาร

๒๒) ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับปัญหาเสถียรภาพทางการเมือง ประสิทธิภาพการบริหารราชการและการคอร์รัปชัน

๒๓) กรุงเทพมหานครและภาคกลางยังคงมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ขณะที่ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ระหว่างภาคยังคงอยู่ในระดับสูง และคนจนยังกระจุกตัวอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ

๒๔) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพิ่มขึ้น เกิดเครือข่ายการพึ่งตนเองในหลายพื้นที่ แต่เศรษฐกิจชุมชนยังไม่เข้มแข็ง การย้ายถิ่นของแรงงานจากชนบทสู่เมืองและภาระพึ่งพิงของผู้สูงอายุมีสูง

๒๕) ชนบทของไทยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองเร็วขึ้นเช่นเดียว กับกระแสโลก และเพิ่มขึ้นในทุกภาค แต่การกระจายกิจกรรมเศรษฐกิจจากเมืองใหญ่สู่กลุ่มเมือง ขนาดกลางยังขาดความสมดุล ขณะที่มีโอกาสการพัฒนาจากเปลี่ยนแปลงในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

๒๖) กฎหมายและกฎระเบียบในการกระจายอำนาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการกำหนดทิศทางการพัฒนา แต่มีความล่าช้าในการแบ่งและถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมีปัญหาคุณภาพชีวิตทุกมิติ

๓.๓ การประเมินความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกประเทศที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเสี่ยงในหลายมิติที่ส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในระยะ ๕ ปีต่อไป (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้แก่

๑) การบริหารภาครัฐอ่อนแอ มุ่งประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่า ประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับรัฐบาลไม่ได้ให้ความสำคัญอย่างจริงจังกับเรื่องการเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติ จึงไม่สามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและความเป็นปึกแผ่นของคนไทย ตลอดจนความมั่นคงของชาติไทย

๒) โครงสร้างประชากรไม่สมดุลทั้งเรื่องอายุ คุณภาพ และเรื่องทักษะ ความรู้

ส่งผลให้ผลิตภาพการผลิตลดลง มีการะการพึ่งพิงสูงขึ้นและเป็นภาระต่อฐานะการคลังของประเทศ
ด้านสวัสดิการและการรักษาพยาบาล

๓) ค่านิยมที่ดิ่งงามของไทยเสื่อมถอย กระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อ
วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่ดิ่งงาม ทำให้คนไทยขาดความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเคารพ
สิทธิผู้อื่น และการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม

๔) ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของประเทศมีแนวโน้มเสื่อมโทรม
รุนแรง จากการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านกายภาพ การใช้ประโยชน์และการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
เกิดปัญหายับยั้ง คุณภาพดินเสื่อมโทรม กระทบต่อฐานการผลิตภาคเกษตรและความมั่นคงด้าน
อาหารและพลังงาน รวมทั้งปัญหาสุขภาวะและคุณภาพชีวิตของประชาชน

๕) โครงสร้างทางเศรษฐกิจไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
การพึ่งฐานเศรษฐกิจที่เน้นการส่งออกและการใช้แรงงานราคาถูก เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบ
จากการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และกฎ กติกาการกีดกันทางการค้า ทำให้สูญเสียความสามารถ
ในการแข่งขัน และคุณภาพชีวิตลดลง

๓.๔ ข้อเสนอในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ผลจากการประเมินบริบท
การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกและภายในประเทศที่จะมีผลกระทบต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์
ของชาติในระยะ ๕ ปีต่อไป นั้น มีข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่

๑) ประเทศไทยต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ
มหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) สถาบันชาติและสถาบันศาสนาต้องได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อม
เผชิญกับความท้าทายรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกประเทศ

๓) เร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้เป็นสถาบันหลักที่สามารถคลี่คลายปัญหาของชาติและ
นำการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๔) การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติบนฐานความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๕) สังคมไทยมีค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดิ่งงาม ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมให้เป็น
เอกลักษณ์ของชาติและเผยแพร่ไปทั่วโลก

๖) ชุมชนเป็นกลไกที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๔. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในรอบ ๑๐ ปี ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ – ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๔)

๔.๑ เป้าหมายหลักของการดำเนินงาน การดำเนินงานของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ (สอช.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีกรอบเป้าหมายหลักเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก ๔ สถาบัน คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยดำเนินการเผยแพร่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเทศไทย แก่ประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะเยาวชน ตลอดจนชาวต่างประเทศ เพื่อเป็นการปลูกฝังค่านิยมให้มีความยึดมั่นในเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีจิตสำนึกถึงความสำคัญไปในทิศทางที่เหมาะสมกับสังคมไทย และธำรงไว้ซึ่งลักษณะดีเด่นของชาติให้มั่นคงตลอดไป

๔.๒ ผลการดำเนินงาน ในการศึกษาผลการดำเนินงานของ สอช. รอบ ๑๐ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๔) รวมงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนทั้งสิ้น ๑๔๖,๘๗๐,๔๐๐ บาท โดยแบ่งออกเป็นช่วงปีรวม ๒ ช่วงๆ ละ ๕ ปี ดังนี้

๔.๒.๑ ผลการดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ สอช. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานในงบรายจ่ายอื่นๆ รวม ๗๗,๖๐๕,๐๐๐ บาทประกอบด้วย

๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ – กันยายน ๒๕๔๕) ได้รับงบ ๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท)

๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๕ – กันยายน ๒๕๔๖) ได้รับงบ ๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท)

๓) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๖ – กันยายน ๒๕๔๗) ได้รับงบ ๑๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท)

๔) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ – กันยายน ๒๕๔๘) ได้รับงบ ๑๕,๘๐๕,๐๐๐ บาท)

๕) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๘ – กันยายน ๒๕๔๙) ได้รับงบ ๑๕,๒๕๐,๐๐๐ บาท)

๔.๒.๒ ผลการดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๔) สอช. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานในงบรายจ่ายอื่นๆ รวม ๖๙,๒๖๕,๔๐๐ บาทซึ่งได้รับลดลงจากระยะ ๕ ปีก่อน ประมาณ ๘.๓๔ ล้านบาท) ประกอบด้วย

๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๙ - กันยายน ๒๕๕๐) ได้รับงบ ๑๖,๒๕๕,๐๐๐ บาท)

๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑) ได้รับงบ ๑๔,๑๔๕,๗๐๐ บาท)

๓) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๑ - กันยายน ๒๕๕๒) ได้รับงบ ๑๓,๙๕๐,๐๐๐ บาท)

๔) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๒ - กันยายน ๒๕๕๓) ได้รับงบ ๑๓,๓๖๔,๗๐๐ บาท)

๕) ปีงบประมาณปัจจุบัน (ปี ๒๕๕๔)(เดือนตุลาคม ๒๕๕๓ - กันยายน ๒๕๕๔) ได้รับงบ ๑๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท)

๔.๓ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ในการดำเนินงานของ สอช. รอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๔) มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- ๑) ข้อจำกัดด้านงบประมาณดำเนินงานในแต่ละปี
- ๒) เครือข่ายประสานความร่วมมือดำเนินงานไม่มีระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน
- ๓) ความพร้อมในการดำเนินงานทั้งในส่วนข้าราชการประจำและฝ่ายการเมือง

๔.๔ การวิเคราะห์ผลสำเร็จในการดำเนินงานจากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานเป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงและเหมือนกันทั้ง ๒ ช่วงการศึกษา ทั้งในเรื่องแผนงาน/โครงการ กลุ่มเป้าหมาย และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

๑) การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า (In put) โดยพิจารณาการดำเนินงานที่เป็นลักษณะของปัจจัยนำเข้า พบว่า ปรากฏผลสำเร็จอย่างชัดเจน กล่าวคือ สอช. ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อดำเนินภารกิจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น ๑๔๖,๘๗๐,๔๐๐ บาท โดยเฉลี่ย ปีละประมาณ ๑๔.๖๙ ล้านบาท แม้จะมีปริมาณงบประมาณไม่มากนัก แต่

มีจุดเด่นตรงที่ สอช. สามารถสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติครอบคลุมสถาบันหลักของชาติทั้ง ๔ สถาบัน ประกอบด้วย สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) การศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการในการดำเนินงานของ สอช. ได้ปรากฏพัฒนาการในการดำเนินงานของ สอช. ได้แก่

(๑) การพัฒนารูปแบบหรือกิจกรรมภายใต้โครงการหลักเพิ่มขึ้น

(๒) การพัฒนาระบบการดำเนินงานขององค์กร ที่ได้ริเริ่มพัฒนาระบบงานของ สอช. ให้เห็นอย่างชัดเจนตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นมา อาทิ การจัดสัมมนาประจำปี การจัดทำโครงการวิจัย โครงการจัดทำพัฒนาระบบสารสนเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องแผนปฏิบัติการ การจ้างที่ปรึกษาเพื่อวิจัยการเรียนรู้เอกลักษณ์ของชาติในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งมีความชัดเจนขึ้นและเป็นรูปธรรม โดยปรากฏจากการจัดทำความร่วมมือระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกับสถาบันการศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งนี้ สามารถวิเคราะห์เป้าประสงค์หลักของการ “พัฒนาระบบงาน” ก็คือ การวางระบบการปฏิบัติงานด้านเอกลักษณ์ของชาติให้สามารถประเมิณผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน และกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานดังกล่าวให้สามารถเข้าสู่กลุ่มเป้าหมายที่ได้ตามที่ระบุไว้ตามแผนงานโครงการต่าง ๆ

๓) การศึกษาวิเคราะห์ผลผลิต (Out put) โดยพิจารณาการดำเนินงานที่เป็นลักษณะของผลผลิต พบว่า ปรากฏผลสำเร็จอย่างชัดเจนเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ หรือกลุ่มเป้าหมายที่โครงการสามารถสื่อไปถึงเท่านั้น เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติครอบคลุมสถาบันหลักของชาติทั้ง ๔ สถาบัน อย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำผลงานได้จำนวนเป้าหมายค่อนข้างจำกัด ประกอบกับเป็นการดำเนินงานในลักษณะเชิงรับมากกว่าเชิงรุก รวมทั้ง สอช. ยังขาดความชัดเจนในการชี้วัดความสำเร็จของงานในเชิงคุณภาพ มีแต่เพียงการวัดความสำเร็จของงานเป็นไปในลักษณะเชิงปริมาณเท่านั้น โดยการวัดสัมฤทธิ์ของงานยังไม่เป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อการสร้างจิตสำนึกในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ความภูมิใจในเอกลักษณ์ไทย ซึ่งในการกำหนดตัวชี้วัดที่ปรากฏ

ลักษณะนี้เป็นการกำหนดไว้เพียงลายลักษณ์อักษรเท่านั้น โดยไม่มีการสร้างเครื่องมือที่สามารถวัดออกมาได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมกับกลุ่มเป้าหมายที่ระบุไว้ตามโครงการ ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณดำเนินงานในแต่ละปี และความพร้อมในการดำเนินงานทั้งในส่วนข้าราชการประจำและฝ่ายการเมือง โดยสรุปสถานะปัจจุบันของเอกลักษณ์ของชาติไทยอยู่ในระดับที่ต้องเร่งดำเนินงานในเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง หากเปรียบเทียบกับเป้าหมายการดำเนินงาน “เพื่อให้เอกลักษณ์ของชาติสามารถสืบสานและดำรงอยู่คู่กับประเทศไทยตลอดไป” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้ว เห็นว่า สอช. จำเป็นต้องเร่งดำเนินงานโดยมุ่งขยายการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของไทยทั้งในเชิงปริมาณ กล่าวคือ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายประชาชนคนไทยเพิ่มมากขึ้น และเชิงคุณภาพที่สนับสนุนเพื่อให้เอกลักษณ์ของชาติสามารถสืบสานและดำรงอยู่คู่กับประเทศไทยตลอดไป

๔.๕ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ข้อเสนอแนะที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) ควรเร่งพัฒนาระบบบริหารจัดการภารกิจการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้เป็นวาระสำคัญของชาติอย่างแท้จริงเพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง

๒) ควรจัดทำแผนแม่บทการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบแนวทางดำเนินงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๓) ควรเร่งสร้างความตระหนักของฝ่ายการเมืองให้เห็นถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ของชาติ

๕. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติของ สอช. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยใช้เวทีระดมความคิดเห็นจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติผู้ทรงวุฒิ อนุกรรมการในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ผู้บริหาร/นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะที่ปรึกษาโครงการฯ ดำเนินการวางแผนการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เสนอให้คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ และให้ความเห็นเพิ่มเติม ก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๕.๑. การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) จากข้อมูลสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในรอบ ๑๐ ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๔) พบว่าการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ยังมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามที่สำคัญ ได้แก่

๕.๑.๑ จุดแข็ง (Strengths) ประกอบด้วย เรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนคนไทยทุกเชื้อชาติและทุกศาสนา เรื่องความต่อเนื่องในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของไทย มีประวัติศาสตร์ยาวนาน รวมทั้งมีภูมิประเทศหลายลักษณะ ตลอดจนมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ เรื่องคนในชาติมีความศรัทธา และเชื่อมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เรื่องประเทศไทยและคนไทยมีทุนทางสังคม เรื่อง สอช. มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ และชื่อเสียงระดับชาติ พร้อมให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และเรื่องการเปลี่ยนแปลงระบบราชการไทยตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ โดยเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้เกิดความชัดเจน นำไปสู่การให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้ทุกหน่วยงานได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์และการคำนวณต้นทุนผลผลิต

๕.๑.๒ จุดอ่อน (Weaknesses) ประกอบด้วย คนไทยหลายส่วนยังมีความเชื่อและค่านิยมที่ละเลยเหตุและผล และตลอดจนละเลยการใช้ปัญญา และวิจักษ์ญาณบนพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าและความสำคัญของสถาบันหลักของชาติทั้ง ๔ สถาบันอย่างถูกต้อง และมีเหตุผล เรื่องรัฐบาลหรือฝ่ายการเมืองไม่ค่อยให้ความสำคัญในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เรื่องโครงสร้างการบริหารจัดการของภาครัฐในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ดำเนินการโดยหลายหน่วยงาน และขาดความเชื่อมโยง ตลอดจนกลไกในการบริหารจัดการมีความอ่อนแอ ขาดเอกภาพ รวมถึงกฎระเบียบไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ อีกทั้งองค์กรที่รับผิดชอบงานด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมดำเนินการกิจ เรื่องโลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนบางส่วนปรับตัวไม่ทันการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เรื่องคนไทยโดยเฉพาะเยาวชนไทย ขาดจิตสำนึกและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งขาดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เรื่อง สอช. ไม่มีแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท หรือแผนหลักที่สามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ร่วมกันของทุกภาคส่วน ในลักษณะบูรณาการ

และเกิดผลเป็นรูปธรรม เรื่องหน่วยงานภาครัฐขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในระดับนโยบาย จึงต้องอาศัยกรรมการหรืออนุกรรมการที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่าง ๆ มาช่วยดำเนินงานจำนวนหลายชุด และขาดการบูรณาการร่วมกัน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรืออนุกรรมการจะส่งมีผลกระทบกับระบบงาน เรื่องขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย และรูปแบบช่องทางการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการ และสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย เรื่องเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ยังไม่มีระบบรองรับการดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เรื่องการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ไม่มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน และเรื่องขาดการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะผลงานทางวิชาการทางด้านเอกลักษณ์ของชาติ

๕.๑.๓ โอกาส (Opportunities) ประกอบด้วย เรื่องประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีกฎบัตรระหว่างประเทศในหลายมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องเคารพและปฏิบัติตามพันธกรณีความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ เรื่องกลุ่ม/องค์กรนอกภาครัฐให้ความสำคัญในการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างอัตลักษณ์ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี ๒๕๕๘ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของประเทศไทยมากขึ้น เรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นโอกาสที่สำคัญ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐมาใช้ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และเรื่องสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมและความไม่มั่นคงทางการเมืองของไทยทำให้เกิดโอกาสเอกลักษณ์ของชาติเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคมได้

๕.๑.๔ ภัยคุกคาม (Threats) ประกอบด้วย เรื่องการเปลี่ยนแปลงของโลกจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ดีในสังคมไทย เรื่องเทคโนโลยีและการสื่อสารได้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เป็นอุปสรรคของประชาชนไทยที่ไม่สามารถปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา เรื่องการไม่มีภูมิคุ้มกันของสังคมไทยทำให้รับวัฒนธรรมจากชาวต่างชาติมาอย่างไม่ไตร่ตรอง คนในชาติ โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ขาดการสำนึกในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ และเรื่องหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่างๆ ในสังคมไทยยังขาดความเข้าใจอย่าง

ท่องเที่ยวถึงความหมายและลักษณะงานภารกิจที่สำคัญของการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ จากการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๕.๒. วิสัยทัศน์ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ “เป็นองค์กรหลักในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติอย่างยั่งยืนสู่ความเป็นสากล”

๕.๓. พันธกิจการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่

(๑) จัดทำ หรือพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อการบูรณาการแผน ยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้มีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านเอกลักษณ์ของชาติ ของหน่วยงานของรัฐและนอกภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพ และประสิทธิภาพ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายดำเนินงานด้านการเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

(๔) พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์ด้านเอกลักษณ์ของชาติ ให้แก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๕.๔ วัตถุประสงค์ของการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้แก่

(๑) เพื่อให้มีกรอบและแนวทางหลักที่ชัดเจนในการดำเนินการเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติ

(๒) เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการภารกิจเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ โดยเฉพาะการมีองค์กรหลักรับผิดชอบในการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติทุกระดับ

(๓) เพื่อให้บุคลากรที่รับผิดชอบการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติมีความ พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(๔) เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านเอกลักษณ์ของชาติ ได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ สามารถเผยแพร่สิ่งที่ดึงดูดของไทยให้เป็นที่รู้จักและเข้าใจทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๕) เพื่อให้เครือข่ายการดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้รับการพัฒนา และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๕.๕ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
รวม ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างพลังไทยร่วมพิทักษ์รักษาเอกลักษณ์ของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

.....

ภาคผนวก

๒.ภาพกิจกรรม

งานวันเด็กแห่งชาติ
เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๔
ณ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

กิจกรรมอนุรักษ์สัญลักษณ์ประจำชาติไทย
 การเสริมโป่งช้างและปลูกต้นราชพฤกษ์
 เมื่อวันที่ ๒ - ๔ กันยายน ๒๕๕๔
 ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี

การประชุมจัดทำแผนงานการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔
ณ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
(นายสุรินทร์ เงินรูปงาม)

คณะทำงาน

๑.	นางจันทนี	หาทรัพย์	ประธานคณะทำงาน
๒.	นายวรฤทธิ	หอมเนียม	คณะทำงาน
๓.	นางสายใจ	แจ่มจิราวรรณ	คณะทำงาน
๕.	นายเกียรติกมล	จั่งโส	คณะทำงาน
๖.	นางสาวอวยพร	ศรีทองเกิด	คณะทำงาน

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขที่ ๑ ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๒๙ ๙๔๗๔ โทรสาร ๐ ๒๖๙๒ ๔๓๒๒

www.identity.opm.go.th